

DARBININKAS

LVI NO. 11

SECOND CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, VASARIS - FEBRUARY 9, 1971

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Amerikiečiai trečią kartą vaikščiojo Mėnulio veidu

Daug pavojų dėl techniškių kliūčių, bet misija sėkmingai atlikta

Kelionėje nugalėję tikrai daug techniškių kliūčių, išbuvę Fra Mauro kalvomis ir krateriais nusagstytoje Mėnulio vietovėje 33 su puse valandos, iš kurių 9 val. 19 min. buvo su-naudotos moksliniams stebėjimams ir mokslui medžiagos rinkimui vaikščiojant Mėnulio paviršiuje, astronautai Alan Shepard ir Edgar Mitchell, dabar jau vadintini ir Mėnulio tyrinėtojai, laimingai pakilo nuo Mėnulio ir be kliūčių susijungė su Mėnulio orbitoje likusia skraidyti komandos kapsule, kurią vairavo astronautas Stuart Roosa.

Techniškų šlubavimų šioje kelionėje buvo gana daug, bet svarbiausi buvo šie: kelionės pradžioje neveikė kaip reikiant komandos kapsulės ir Mėnulio skrendančio vežimėlio susijungimo sistema, nusileidžiant ant Mėnulio dingo ryšys su Žeme. Susijungimą pavyko atlikti tik šeštą kartą bandant. Jei nebūtų pavykęs, Apollo 14 misija būtų reikėję nutraukti. Priežastis skridimo metu nebuvo surasta, nors labai ilgai ieškota.

Susisiekimo su Žeme kliūtis buvo surasta per 19 sekundžių. Jeigu ilgiau būtų reikėję jos ieškoti, astronautų nusileidimas ant Mėnulio būtų galėjęs baigtis tragiškai. Susijungimas grįžus nuo Mėnulio įvyko taip, kaip visada turėtų būti.

Apollo 14 astronautų darbai ant Mėnulio buvo pirmoji tikrai mokslinė misija. Pirmųjų dviejų (Apollo 11 ir Apollo 12) svarbiausias tikslas buvo išbandyti Apollo sistemas ir jų veikimą.

Astronautams buvo duota daug uždavinių, veik visi įvykdyti. Pirmąją dieną jie išdėstė ant Mėnulio lygioje vietoje labai komplikuočius instrumentus, kurių renkamus duomenis siųs Žemėn atominė energija

Neigiama kritika

V. Vokietijos krikščionys demokratai ką tik baigė savo suvažiavimą be didesnių pastangų būtų pozityvus: rezoliucijų vedamoji mintis domisi tik valdančios partijos kritika. Labiausiai kritikuota Brandto Ostpolitik, kuri Vokietijai nieko nedavusi, nes laimėjusi tik Maskva. Puolamoji pusė atkerta, kad ikšiol ji nieko nepralaimėjo, bet su kantrybe dar gali ką nors laimėti, nes pradėtoji politinė linija nėra vienos dienos šuolis. Laukti kažin ko dar 20 metų sustingus vietoje nelaikytina išmintinga politika.

Jugoslavija prakuto, grąžinasi žmonės

Belgradas. — Apie 850,000 Jugoslavijos darbininkų yra išvykę laikinai darbams į Europos Bendrosios Rinkos kraštus, kur darbininkų trūksta ir uždarbiai aukšti. Per metus jie parsinešė apie namie likusiom šeimoms save 300 mil. dol. vertės "kietos valiutos", už kurią Jugoslavijai gali ten nusipirkti pas save neturimų prekių, ypač naujosios technologijos.

Nežiūrint tos gaunamos valiutos, Jugoslavijos imonys vadovybės, unijos ir kitos institucijos pradėjo propagandą dėl

maistina baterija. Specialiais sprogmenimis ištirta, kad 50 pėdų gilumo Mėnulio viršutinis sluoksnis yra palaidos medžiagos, po kurių, manoma, jau yra kieta uola arba labai kompaktiška medžiaga.

Antroji diena buvo skirta kelionei prie Cone kraterio, kuris yra apie 400 pėdų aukščiau tos vietos, kur buvo nusileidęs astronautas atvežęs vežimukas.

Jie keliavo vilkdami su savim atsivežtą lengvą karutį įrankiams ir renkamai medžiagai susidėti. Kelionė pasirodė sunki, nes visą laiką reikėjo eiti kalno šlaitu, todėl pritrūko laiko iki kraterio briaunos prilipėti. Jeigu būtų ilgiau užtrukta, būtų pritrūkę deguonio. Juodu yra pirmieji, taip ilgai ir taip toli vaikščioję. Manoma, kad kraterio aplinkoje surinktos uo-

lėnų skeveldros bus tokios pat, kokių mokslininkai ieško, manydami iš jų atspsėję Saulės Sistemos susidarymo mįslę.

Savo darbus dirbdami ir keliaudami astronautai visą laiką pasakojo ką matę: kokios spalvos, šviesos, formos, dydis, padėtis, sudėtis ir t.t. Per komunikacijos sistemą visa tai buvo užrašyta erdvių tyrinėjimo centre — Houstone. Astronautai

Edgar Mitchell

Alan Shepard

Stuart Roosa

— Izraelis per Jaringą pateiks Egiptui pluoštą paklausimų, kad sužinotų, kaip praktikoje įsivaizduojamas Suezio kanalo atidarymas ir Izraelio pasitraukimas nuo kanalo krantų. Ir tai turėtų būti gilesnis bridas ir išrišimo laukiančias problemas.

Ispanija ir Vatikanas

Vatikanas ir Ispanija susirėmė bevedami derybas dėl naujo konkordato. Pagal senąjį konkordatą kandidatus į vyskopus parinkdavo vyriausybė iš trijų Vatikano pristatytų kandidatų. Dabar Ispanijos bažnyčia nori nuo tos praktikos atsisakyti, nes to reikalauja II Vatikano susirinkimo nutarimai ir naujoji nepriklausomybės dvasia. Ispanijos vyriausybė neigia, kad būtų esminio pobūdžio nesutarimų, nes paskelbtas projektas esąs tik griaučiai, kurie būsią užpildyti Ispanijos bažnyčiai priimtinais nuostatais. Mažindama savo ryšius su Ispanijos vyriausybe, bažnyčios vadovybė turės atsakyti ir kai kurių ikšiol turėtų privilegijų, nes kitaip naujų santykių pagrindas nebūtų be priekaištų.

Nusileido, kad riaušių nebūtų

— Lenkijos naujoji pramonės darbininkų atlyginimų sistema, kuri sudarė naujojo penkmečio plano dalį ir buvo paskelbta prieš Kalėdas kartu su kasdieninio vartojimo prekių kainų pakėlimu, nebus vykdoma šiais metais visose imonėse. Ji bus dar bandoma vienerius metus parinktose imonėse su sąlyga, kad ikšioliniai darbininkų atlyginimai negalės sumažėti. Su ja tik paviršutiniškai supažindinti Gdanskio ir Stefino laivų statyklių darbininkai padarė išvadą, kad toji sistema reiškia daugiau darbo ir mažiau atlyginimo, todėl išėjo į gatvę maištauti. Matyt, kad nepasitenkinimas ta sistema yra visur jaučiamas, kad naujoji vyriausybė apsisprendė geriau laikinai nusileisti, negu rizikuoti susilaukti naujų riaušių.

Vietoj mirusio sen. Russell'io terminu išbaigti Georgia gubernatoriaus paskyrė D. Gambrell, valstijos dem. partijos pirmininką. Civilinių teisių reikalui jis būsiąs liberališkėnis už velionį.

— Sen. Jackson ragina prez. Nixoną neleisti atidaryti Suezio kanalą tol, kol nebus išaiškėję kurlink suka Izraelio-Egipto derybos.

Projektuojamas "liaudies teisingumas"

Santiago. — Marksistinė Čilės vyriausybė įteikė parlamentui įstatymo projektą naujos rūšies teismams įsteigti. Jei parlamentas pritvirtins, tai būtų "liaudies teisingumo" pradžia.

Jų kompetencijai numatyti maži nusikaltimai svarstyti, ir jų darbo apylinkės nedidelės, kad žmonėms nereiktų su savo ginčais toli teismo ieškoti. Tai būtų pats žemiausias Čilės teisingumo administracijos laipsnis. Ir pigus, nes šiame teisme nereikės advokatu. Kaimynai teis kaimynus arba, teisingiau pasakius, visi kaimynai galės susirinkti bylos nagrinėjimo stebėti.

Teismo sudėtis — trys asmenys. Pirmininką skirs provincijos ar miesto įstatymų nustatytas organas, kitus du rinks patys gyventojai. Įstatymas išsakmiai nurodo, kad negalima rinkti turtingesniųjų, bet tik iš darbo žmonių organizacijų narių.

Jiems priklausys civiliniai ginčai ne daugiau kaip 50 dol. vertės ir mažieji kriminaliniai nusikaltimai, kaip antai girtuokliavimas, tvarkos ardyimas, muštinės, nesirūpinimas vaikų pasuntimu į mokyklą ir pan.

Bylos nagrinėjamos žodžiu, be advokatu, sprendimai daromi čia pat, nėra jokių užrašų, nė procedūrinių taisyklių. Bausmės irgi panašaus pobūdžio kaip antai bendruomeninei naudingam "pataisos darbas", kuris apmokamas, bet dirbamas tik laisvu nuo kito apmokamo darbo laiku. Už didesnius nu-

parveža 108 svarus uolėnų ir grunto pavyzdžių.

Apollo 15 skridimas numatytas liepos gale. Tikslas — vėl mokslinė misija.

Apollo 14 nusileidimas Pacifice numatytas šį antradienį 4 v. popiet New Yorko laiku. Apollo 14 misija kaštavo 400 mil. dol.

Siekama didesnio Europos apjungimo

Europos ūkinės Bendruomenės (Bendroji Rinka) penki nariai atkakliai pradėjo spausti Prancūziją, kad ji nesipriešintų Romos sutarties pakeitimui ta prasme, kad būtų įteisintos naujos bendros institucijos užsienio politikai ir finansams tvarkyti. Romos sutartimi yra sukurta Europos ūkio Bendruomenė, kurios veikla dabar apima tik ūkinę sritį.

Finansų srityje norima eiti prie vienos Europos valiutos, nes jau esama įsitikinimo, kad greit visa nekomunistinė Europa ūkiniai apsiungs. Užsienio politikai derinti irgi pradžia daryta, bet jau norima turėti oficialų organą tam reikalui rimčiau tvarkyti. Abu reikalai ne prie širdies prancūzams — jie vis nori delsti — bet ką tik buvęs Paryžiuje V. Vok. kanceleris Brandtas gavęs Pompidou pažadą, kad Prancūzija eis su visais kartu. Greit susirenka posėdžio Bendr. Rinkos užs. reikalų ministrai sutars būdus, kaip prie to tikslo greičiau prieiti.

sikaltimus jis gali tęstis ir dvejus metus. Tai tik tos visos reformos griaučiai, tuštumoms užpildyti turės būti smulkus visos reikalo aprašymas, nes be šito bus daugiau bėdos, negu teisingumo.

Komunistai ir kairieji socialistai (prez. Allende partija) pradėjo kampaniją prieš Čilės vyr. teismą ir visus kitus teismus, nes jie esą kliūtis revoliucijai įgyvendinti. Bet maskvinio tipo santvarkos per parlamentą negalės įsteigti, nes toji marksistinė koalicija neturi daugumos. Vienintelis kelias "liaudies diktatūrai" įvesti yra tik smurto kelias. Todėl dabar jau vis dažniau užsiminama, kad už laimėjamą reikės dar kovoti.

Vėjam 85 mil. dol.

Albany — Čia statomas New Yorko valstijos ofisams ir kultūrinėms institucijoms centras buvęs taip blogai suplanuotas, kad kontraktoriaus virš sutarties sumos reikės dar primokėti mažiausiai 85 mil. dol. Dar arčiau su reikalu susipažinę lėnų kaimynai, kad toji suma pasieks 150 mil. dol. Šiems nuostoliams padengti gubernatoriaus atitinkamas sumas jau įrašė į 1971-72 metų biudžetą, kuriam subalansuoti prašo apdėti gyventojus naujais mokesčiais. Sunku patikėti, kad tokios klaidos būtų tik nekalta žioplumas. Ir vienaip ir kitaip nuostolius turėtų bent dalinai kaltininkai padengti.

Greičiau pasitraukti ar giliau įklimpti? Paskutinieji įvykiai Indokinijoje

Šešias dienas uždarius spaudos reporterių burnas, bet ne akis, P. Vietnamo pasienyje su Laosu ir Kambodija vyko didelis karinių pajėgų ir ginklų telkimas. Kokiam tikslui? Balsiai spėliojo Maskva, Pekinas ir Washingtono visad nelaiku prasižiojančių senatorių būrelis. Visi, pasisavinę neklaidingumo dovaną, teigė, kad galop prez. Nixonas parodė savo tikrąjį veidą: sutelkė jėgas Indokinijos karui ginklų baigti. Namiškiai gi įsitikinę, kad einama katastrofon, nes karas būsiąs išplėstas ir Amerika giliau ten įklimpsianti.

Tiesa, kad tai laikoma didžiausia ikšiol Indokinijos karo kampanija, bet greičiausiai bus teisinga kita nuomonė, kad prieš pasitraukdami iš Vietnamo amerikiečiai nori palikti Saigonui ir Kambodijai labai suglamžytą priešą. To, kas dabar norima ar pradėta daryti, seniai norėjo Saigonas, maldaivo leidimo JAV karinė vadovybė Saigone, bet tik dabar to leidimo tesulaukė.

Operacijoms susitelkta P. Vietnamo šiaurės vakarų kampe, prie buv. marinių Khesanh bazės, ir prie Kambodijos sienos ties tomis vietomis, per kurias amerikiečiai pernai vyko komunistų bazių naikinti.

Pakartotinai tvirtinama, kad tose operacijose nedalyvaus Amerikos kariai, bet juos rems JAV aviacija. Amerikos kariai dalyvavo tik tiek, kiek Vietnamo, pusėje reikėjo padėti tas

operacijas paruošt: sutvarkė kelius, pastatė tiltus, suorganizavo tiekiamą. Kovų našta palikta vietnamiečiams, kambodiečiams ir laosiečiams, jeigu jie panorės ta proga pasinaudoti.

Šiaurės vakarų kampe esą susitelkta 9,000 amerikiečių ir apie 20,000 pietų vietnamiečių su helikopteriais, patrankomis ir tankais. Čia veikia didieji bombonešiai, bombarduodami ištisai visą Ho Chi Ming kelio tinklą. Tikslas — uždaryti ilgesniam laikui priešui kelią į P. Vietnamą ir Kambodiją, sunaikinti sukrautas atsargas ir kelius. Nėra oficialaus paskelbimo, kad vietnamiečiai jau būtų įjėję į Laosą, bet Paryžius ir Tokijas skelbia, kad operacijos ten prasidėjusios. Tuo reikalu tebetyli visi trys: Washingtonas, Saigonas ir Laos premjeras.

Pietų vietnamiečiai, apie 21,000 vyrų, jau įėjo į Kambodiją, kurios kariai sutartinai su jais veikia. Šios operacijos tikslas uždaryti kur nors didesnę telkinį komunistų ir suardyti visas bazes.

Šiam planui pasisekus, būsiąs ilgam laikui sunaikintas priešų pajėgumas rimtai kariauti. Ho Chi Minh kelių tinklo suardymas esąs vienintelis būdas tam tikslui pasiekti. Šiuo smūgiu padedama kartu ir Vietnamui ir Kambodijai.

P.S. Laikraštį pradėjus spausdinti pranešta, kad vietnamiečiai operacijas Laose jau pradėjo.

Egiptas pratęsė paliaubas 30 dienų Dar pasiūlė atidaryti laivybai Suezą

Kairas. — Ilgai kartojęs įvairio mis progomis, kad Egiptas paliaubų prie Suezio kanalo daugiau nebeatnaujins, paskutinei valandai atėjus prez. Sadat pranešė parlamento posėdy, kad paliaubos pratęsimas dar 30 dienų. Šitas faktas seniai buvo žinomas Washingtono ir Jeruzalėje, bet netikėta staigmena buvo priedas, kad Egiptas su tiktu toliau atidaryti laivybai Suezio kanalą, jei per tą mėnesį Izraelis patrauktų toliau nuo kanalo kranto savo kariuomenę ir, žinoma, įstiprinimus.

Vienu ypu sulaužyti taip tvirtai atrodę du nusistatymai: paliaubos pratęstos, nors daugiau kaip mėnuo kartota, kad nebus pratęstos be tokių ir anokių sąlygų; kanalą jau norima atidaryti ir Izraelio kariuomenei Sinajaus pusiasaly tebesant, gi buvo visą laiką skelbta, kad tik Izraeliui iš Sinajaus pusiasalio visai pasitraukus. Anot Sadato, tąja Egipto iniciatyva norėta parodyti, kad tikrai norima baigti konfliktą su Izraeliu politiniu susitarimu. Iš tikro gi tai yra ne Egipto, bet Maskvos "iniciatyva", nes jai labiausiai to kanalo reikia. Reikia gi todėl, kad Sovietų jurinis judumas kasdien didėja, ir kaip tik taja kryptimi, kurlink tiesiausias kelias eina per Suezio kanalą. Kitas kelias ta kryptimi ir labai ilgas, ir su kliūtimis.

Egiptas savo sprendimą re-

Kas kaltas dėl Kudirkos išdavimo?

— Simo Kudirkos rusams grąžinimo aplinkybes tyrinėjusi Atstovų rūmų komisija turėjo byloje apkaltinti Coast Guard vadovybę ir Valstybės departamentą už biurokratišką bukvumą ir pasimetimą. Abidvi institucijos turi dalintis šio nelemto įvykio atsakomybe, — sakoma komisijos paskelbtoje per apklausinėjimus surinktos medžiagos santraukoje.

mės JT gen. sekretoriaus U Thant nuomone, kad taikos derybos palinkusios geronj pusėn. Egiptui draugiskos vyriausybės irgi manančios, kad U Thant nuomonė patikima. Paliaubų mėn. baigiantis, Egiptas prašys gen. sekretorių pranešti Saugumo Tarybai, kas per tą mėnesį padaryta. Neabejotina, kad U Thant vėl galės panašiai pasakyti, todėl Egipto vyriausybei vėl bus priimtinas pretekstas paliauboms pratęsti. To, matyt, reikia Egiptui jo geriems santykiams su karingaisiais arabų sluoksniais palaikyti. Ir tai yra viena iš priemonių palaikyti mitui, kad Izraelis su Amerika negali Egipto šokdinti pagal savo muziką.

Nė Washingtonas, nė Izraelis nesidžiaugia paliaubų pratęsimu tik vienam mėnesiui, nes tai reiškia, kad už mėnesio tam-pymasis vėl turės būti atnaujintas.

Dar žingsnis traunkiantis

P. Vietnamo vidaus vandenynse ketverius metus veikęs specialus JAV laivyno dalinys baigė ten savo tarnybą, perduodamas paskutinius dar savo žinioje turėtus laivus P. Vietnamo karinei vadovybei. Tai buvo nedidelis ginkluoti laivai, sekioję priešą ir jį naikinę plačioje P. Vietnamo upių ir kanalų sistemoje. P. Vietnamo laivynas gavė 650 to tipo laivų. Jais dabar operuos vietnamiečiai, kurie buvo ruošiami dvejus metus.

Dar 17,000 Amerikos jūrininkų lieka prie P. Vietnamo laivyno, kurio viena dalis operuoja vidaus vandenynse, o kita — P. Vietnamą supančiose jūrose. Bet jie P. Vietnamo laivuose bus tik techniniais pareigais, nes tokių dar trūksta P. Vietnamo laivynui. Minėtas JAV jūrinis dalinys buvo sudarytas 1966 m., nes to pareikalaavo P. Vietname esančios sąlygos.

Gerb. Teisėjai, ir jums reiks duoti apyskaitą

Dubingių kun. A. Šeškevičius nuteistas metus kalėjimo už tai, kad 1970 rengė vaikus pirmai komunijai

Tik dabar pasiekė tikros žinios apie bylą, kurioje kunigas Antanas Šeškevičius, 56 metų amžiaus, buvo apkaltintas Dubingių parapijos vaikų katechizavimo ir nuteistas vienerius metus kalėjimo.

Cia duodame kaltinamojo kun. A. Šeškevičiaus gynimosi kalbą teisme, kuri buvo pridėta prie "baudž. bylos Nr. 5817 kaltinamojo kun. Šeškevičiaus Antano, s. Kazimiero; gim. 1914 m."

Skliasteliuose antraštės ir pabraukimai — redakcijos.

Molėtų rajono prokuratūra man įteiktoje kaltinamojo išvadoje 1/1970 m. liepos mėn. 27 d. mane kaltina taip:

"Šeškevičius 1970 m. birželio mėn. pabaigoje ir liepos mėn. pradžioje surinkdavo Dubingių parapijos mažamečius vaikus į bažnyčią ir juos mokydavo katekizmo. Tai yra padarė nusikaltimą, pagal nusikaltimo žymės, numatytas LTSR BK 143 str. 1 dalimi".

(Ar nusikaltau konstitucijai?)

1. Aš, kaip kunigas, esu Kristaus-Dievo įsakymu įpareigotas: "Eikite, tad ir mokykite visas tautas, mokydami juos laikyti visa, ką tik esu jums įsakęs" (Mat. 28, 19-20).

2. Bažnyčia mane taip pat įpareigoja 1329 kanonu:

"Esminė ir rimčiausia kunigo pareiga — mokyti vaikus katekizmo".

Taigi, man yra aiški sąžinės pareiga visus mokyti visų Kristaus paskelbtų tikėjimo tiesų, taip pat mokyti vaikus katekizmo.

3. LTSR Konstitucija, pagrindinis įsakymas, 96 str. garantuoja:

"Religinių kultūrų atlikimo laisvės pripažinimą visiems piliečiams".

O Katalikų Bažnyčios religinių kultūrų esmę sudaro Kristaus mokslo skelbimas, šv. Mišių laikymas ir sakramentų administravimas. Vadinasi, šiems trims dalykams Konstitucija pripažįsta laisvę. Taigi, kunigas pagal savo sąžinės pareigą turi pilną teisę skelbti Kristaus mokslą suaugusiems ir vaikams, taip pat suaugusiems ir vaikai turi pilną teisę tais dalykais naudotis — mokyti religijos ir priimti sakramentus, nes to reikalauja jų kultūrų atlikimas. Pavyzdžiui, kaip kunigas galėtų vaiką prileisti prie sakramentų, kuriuos jis nori priimti, bet nieko nežino? Todėl kunigo pareiga yra į jį mokyti. Taigi, pagal Konstituciją kunigas turi teisę vaikus prirengti prie sakramentų, nes tik jis, o ne tėvai ar kiti asmenys, yra už sakramentus atsakingas, ir specialiai parengtas tikėjimo tiesų mokytojas.

Ir prieš šį įstatymą nesu nusikaltes, nes:

1. Religinio mokslo užsiėmimų neorganizavau: nevaikščiojau pas vaikus, jų nesusužinojau, nenustačiau mokyto tvarkos ir nuolatinio mokslo laiko. Jei per pamokslus tėvams, kurie ruošėsi vaikus besiti prie šv. Sakramentų, pamiršau, — ir turėjau, kaip kunigas, taip pasakyti, kad einančius prie Komunijos tikrinsiu tam tikrą dieną prieš vakarines pamaldas, tai dar nereikia organizavimo, o tik buvo suteikta galimybė žinoti patikrinti, kad vaikai galėtų prieti prie sakramentų. Jei pamiršau, — tai reiškė, kad nuo tos valandos tikrinu, o nenurodžiau, kad visi kartu turi ateiti ar išeiti. Taip ir buvo, kad

dažniausiai vieni ateidavo ir išeidavo anksčiau, kiti vėliau, o kiti ateidavo visai kitu laiku.

Kaltinamoje išvadoje mane kaltina: "Šeškevičius surinkdavo Dubingių parapijos mažamečius vaikus į bažnyčią".

Reiškia, aš kaltinamas vaikų organizavimu. Bet byloje jokio įrodymo, kad aš vaikus rinkau. Priešingai, pačioje kaltinamoje išvadoje daugeliu atvejų liudytojai parodo, kad į bažnyčią atėjo patys tėvai ir vaikai, atėjo, kas norėjo; atėjo ir Molėtų rajono vykd. komiteto pirmininkas ir sekretorius, ir Dubingių apylinkės pirmininkas. Leisys ir rado kuniga bažnyčioje, bet niekas neliudija, kad ji rado mokykloje, miestelyje ar kaime vaikus bemo-kanti. Kas ateina į bažnyčią, kunigas, pagal Bažnyčios įstatymus, turi aptarnauti, jei atėjusis to pageidauja. Nieko negali išvyti, jei tuo tikslu atėjo.

Kaltinamoje išvadoje pabrėžiama, kad bažnyčioje rado 17 vaikų. Sekmadieniais bažnyčioje jų rastų dar daugiau ir kuniga išgirstų skelbiant tuos pačius dalykus, kurie yra katekizme, bet ir tada galima sakyti, kad jis surenka vaikus, ir už tai jam reikia kelti bylą?

2. Įstatymas pabrėžia "sistemingą religinio mokslo užsiėmimų vykdymą". Aš jokio sistemingo mokslo nepravadau. Sistemingai mokyti mokykloje; kiekvieną dieną pagal sąrašą tikrinamas reguliarus lankymas ar žinojimas, kas išgirstų skelbiant tuos pačius dalykus, kurie yra katekizme, bet ir tada galima sakyti, kad jis surenka vaikus, ir už tai jam reikia kelti bylą?

3. Bet dar yra viena sąlyga, kad tas įstatymas būtų pakeistas: tai mokymas pažeidžiant įstatymą nustatytas taisykles. Reiškia, nepilnamečių religinio mokslo organizavimas ir sistemingas vykdymas yra užgintas tik tas, kuris pažeidžia įstatymų nustatytas taisykles. Jei nepažeidžia, tai neįsitraukta. Juo labiau yra leistas nesistemingas mokymas. O koks yra pilnas vaikų rengimas prie pirmos Komunijos?

Aš tu taisyklių nepažeidžiau, nes jų nėra. Aš 20 metų nebuvo Lietuvoje ir vaikų nerengiau prie pirmos Komunijos. Pirmą kartą ir per trumpą laiką pradėjau tikrinti jų žinojimą, galėjau padaryti klaidų ir būčiau buvęs dėkingas tiems, kurie mane būtų apie tai pamokę, perspėję. Ne tik niekas neperspėjo, bet ir vėliau klausinėju konfratrus apie tas taisykles, ir niekas jų nežinojo ir negalėjo man paaiškinti. Kaip galima pažeisti taisykles, kurių niekas nežino, kurios nepaskelbtos? Bent dabar mane teisią, norėčiau iš Tamstų, oficialių valdžios atstovų, sužinoti ir išgirsti, kada ir kur jos buvo paskelbtos, kad piliečiai galėtų jų laikytis.

Logiškai, pagal paaiškinimą, galvojant, turi būti kelių įstatymų nustatytos, nes sakoma "įstatymų", o ne "įstatymo", turi būti kelios taisyklės, o ne viena; nes sakoma "taisyklės". Turi būti taisyklės (pravila), o ne instrukcija.

Sudarant bylą man rusų kalba buvo paskaita instrukcija apie įstatymų taikymą kultams iš 1961 m. kovo 16 d. (instrukcija po primėninių zakonodatelstva o kultach vo 16 marta 1961 g.) neturi įstatyminės galios Lietuvos respublikoje, nes ji Aukščiausios Tarybos nepaskelbta. Kaip gali piliečiai jos laikytis, jei ji nežinoma? Kiekviena respublika turi savo konstituciją su skirtinga straipsnių redakcija, savąjį baudžiamąjį kodeksą, todėl ir visi įstatymai, kurie turi galioti, turi būti Lietuvos respublikoje Aukšč. Tarybos Prezidiumo paskelbti, nes konstitucijos 23 str. sako: "Lietuvos Aukščiausioji Taryba yra vienintelis Lietuvos TSR įstatymų leidimo organas".

Jei aš būčiau žinojęs tas taisykles, būčiau į jas atsižvelgęs. Bet jų nėra. O kienoje ar staličiūje laikomos instrukcijos ar taisyklės neturi įstatyminės galios, tai kiekvienam aišku.

Taigi, aš religinio mokslo užsiėmimų neorganizavau ir vaikus sistemingai nemokiau, taip pat nepažeidžiau jokių įstatymų numatytų taisyklių. Todėl aš prieš 143 str. 1 d. nenusikaltau. Tai matyti iš liudininčių parodymų.

(Ar nusikaltau Lenino mokslui?)

5. 1)143 str., kuriuo esu kaltinamas, reikia ne bet kaip išaiškinti, bet pagal Lenino principą. O jis jau 1902-3 m. tvirtino: "Socialdemokratų reikalauja, kad kiekvienas turėtų pilną teisę išpažinti kokią pageidauja tikėjimą visiškai laisvai. Kiekvienas turi turėti pilną teisę ne tik laikytis kokio nors tikėjimo, bet ir bet kurį tikėjimą platinti (Polnoje sobranije sočinėjii, 5 izd., VI t. 365-6 psl.). Juo labiau kunigas gali atlikti savo pareigas.

2) Bažnyčios nuo valstybės ir mokyklos nuo Bažnyčios atskyrimo dekretu, paskelbtame 1918 m. sausio mėn. 23 d. 9 paragraf. parašyta: "Mokykla atskiriama nuo Bažnyčios. Dėstyti religinių tikėjimų mokslą visose valstybinėse ir visuomeninėse, o taip pat ir privatinėse mokyklų įstaigose, kur dėstoma bendro lavinimo dalykai, neleidžiama.

Piliečiai gali mokyti ir mokyti religijos privatu būdu". (X t. 6 p. XV t. 156-7 psl.).

Pagal šį dekretą, kuris nėra atšauktas, draudžiama tikybą mokyti tik valstybinėse visuomeninėse ir privatinėse mokyklų įstaigose, kur dėstomi bendro lavinimo dalykai. Taigi, pagal tą dekretą parengimas prie pirmos Komunijos yra pilnai leistas.

Tai patvirtina ir kitos broliškos socialistinės šalys, kurios laikosi leninizmo. Pavyzdžiui Lenkijoje, Demokratinėje Vokietijoje, Vengrijoje, Cekoslovakijoje... visur yra mokslo tikybos sistemingai bažnyčiose arba bažnytinuose namuose. Dėl vaikų rengimo prie pirmos Komunijos niekas jokių priekaištų nedaro, kunigams yra pilnai leista dėstyti katekizmą. Jie tikrai įgyvendina Lenino principą, ir niekas jų neteisina. O mūsų krašte, kur skelbiama pilniausia sąžinės ir religijos laisvė, kur Lenino mokslas sudaro pagrindą, kunigai teisiškai už savo pareigų atlikimą, žinoma, ne už pilną, tik už pamėginimą.

(Ar nusikaltau Sovietų S-gos priimtai. Nacijų deklaracijai?)

6. Suvienuytų Nacijų Organizacijoje 1948 m. gruodžio mėnesį 10 d. buvo priimta "Visuotinė žmogaus teisių deklaracija", kurią priėmė ir pasirašė Tarybų Sąjunga. Tos deklaracijos 18 str. sako: "Kiekvienas žmogus turi teisę į minties, sąžinės ir religijos laisvę: ši teisė leidžia... laisvai išpažinti savo religiją kaip pavieniai, taip ir bendrai. Laisvai mokyti religijos mokslų, pravedinėti pamaldas ir atlikti religines apeigas".

Deklaracija, mūsų valstybės priimta, priimta ir tai, kad "leista mokyti religijos mokslų", bet kodėl nevykdoma? Pagal tą priimtą deklaraciją galime ne tik katekizmą, bet ir tikybą dėstyti, nes visi turi teisę jos mokyti. O aš esu teisiamas už tai, kad keliolika vaikų patikrinau ir keletą žodžių nežinantiems paaiškinau.

Pagal tą įsipareigojimą ne tik neturi būti man keliama byla, bet turi būti visiems leista mokyti tikybą už mokyklos ribų.

(nukelta į 3 psl.)

SPARTA — Rašomos mašinėlės (v. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, v. žmogaus mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškumą katalogus gausite iš SPARTA sav. J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731, Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. SAVELSKIS — lietuvis advokatas — 87-26 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

J. S. SHALINS-BALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laido-tuves. Kopyčios parpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios, 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrunas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armauskas) — Graborius-balsamuoja. Moderni kopyčia, 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. Laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. Market 2-5172. Paruošiamos garbingos laido-tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ vienintelė lietuviška stuntinji įstaiga didžiajame New York'e, atlieka visus patarnavimus sudarant stuntinį ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-9522

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investavimas. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadienis iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BLECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvių pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KOPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5638.

S & G MAISTO KRAUTUVE. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papildomai kainomis priimame užsakymus vestuvėms ir pokyliams. Pristatom į namus liet. šikandinius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilmonės medžiagos jūsų artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilmonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovos užtiesalai, vilmonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Uželkite ir įsitikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda baiza (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadienis nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. Direktoriaus dr. Jokubas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092; tel. (201) 232-5565

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadienis, 8:05 - 9:00 val. vak. WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radioj. stotį. Dir. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmdieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadienis nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmdieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORD, CONN. — ved. Alg. Dragūnavičius, WBMI - FM 95.7 sekmdienį nuo 12 iki 1 p.p. — 273 Victoria Rd., Hartford, Conn., telef. 249-4502.

DETROIT, MICH. — Lietuviškų Melodijų radio valanda, WMZK-FM, banga 98 mc., pirmadienis, trečiadienis ir penktadienis nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550 arba Briedis Realty tel. 883-5244.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Vištinis, 1731 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmdieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmdieniais 9-9:30 val. ryto per WCMF-FM, 96.5 mc. Klubo valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmdieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

LOS ANGELES, CALIF. — Kalifornijos Lietuvių Radijas — Lithuanian Melodies. KTYM, banga 1460 AM, šeštadienis 12 - 12:45 val. p.p. Liet. Radio klubo pirm. ir programos ved. Stasė Pautienienė, 841 Stanford St., Santa Monica, Calif. 90403. Tel. 828-3779.

Lietuviškam rajone — LIETUVISKA GELIŲ PARDOUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

Gėlės įvairiom progom

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 738-1946. Čia rasite nuosirdų lietuvišką patarnavimą.

LITAS TRAVEL SERVICE

jums patarnaus nežiūrint kur ir kada keliautumėt. LITAS Travel Service parūpins bilietus, padarys reikiamas rezervacijas, patars kur geriausia atostogauti, kur apistoti, kuriuo laiku ir iš kurio aerodromo arba uosto patogiausia išvykti. Patarnavimai yra visiškai veltui. LITAS Travel Service talkina iškvičiant gimes iš Lietuvos, — atostogom ar nuolatiniam apsigyvenimui. RUOSIATES KE-LIONEN? ... Nepamirškite

LITAS TRAVEL SERVICE

94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421

Tel. 212-847-5522

Demonstracijoje prie Sovietų pasiuntinybės prie JT New York'e sausio 23 ryšium su Vytauto šimkaičio teismu Vilniuje. Nuotr. V. Mazelio

DARBININKAS

BROOKLYN, N. Y. 11221
910 WILLOUGHBY AVE.Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER

by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly
Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00
Laiškai tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.
Straipsniai ir korespondencijos redaktorius talso savo nuostolius. Nenaudoti straipsniai
saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai
išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Auka pagal nuosavą sąžinę

Vasario 16-osios minėjimui prieš akis. Prieš akis taip pat vieno L. Bendruomenės veikėjo laiškas, kuriame sakosi sujauskta raštų, paskelbtų Vasario 16 proga, ir norėtų išgirsti... nuomonę.

JAV LB tarybos nutarimas prieš jo akis. Nutarimas dėl aukų. Nutarime taryba visus ragina aukoti — ir tuos, kurie minėjimuose dalyvauja ir kurie dalyvauti negali.

Klausimą — kam aukoti? — LB taryba išsprendė šiais žodžiais: "Pats aukotojas apsisprendžia, kuriai Lietuvos laisvinimo institucijai jis auką skiria, ir jam sudaromos sąlygos savo auką paskirstyti". Suprantama, paskirstyti tarp trijų veiksmų — Alto, Vliko, Bendruomenės.

Skaitė ir kitą tarybos nutarimą: "Institucijos ir organizacijos, norinčios per Lietuvos Bendruomenės apylinkes aukų rinkti, dėl rinkliavų tarsi su JAV Lietuvos Bendruomenės centro valdyba".

Taip LB tarybos nutarta sausio 16-17 sesijoje.

Alto raštas, rašytas sausio 25, kitaip kalba. Dėl aukų jame rašoma: "Vlikas ir Altas sutarė, kad Jungtinės Amerikos Valstybėse Vasario 16-osios proga renkamos aukos yra... siunčiamos ALT'ai. Iš surinktų pinigų ALTa skiria Vlikui sutartą sumą" (kokia suma sutarta — nepasakojta).

Redakciją pasiekė dar vienas raštas — ALRK Federacijos valdybos. Ji "skatina visus lietuvius ir katalikų federacijos sudarancias sąjungas ir jos narius savo aukomis paremti AL-To politinę veiklą".

Kai raštų "antplūdis", suprantamas ano LB. veikėjo kreipimasis: "kaip jūs tai komentujete?"

"Komentuoti" neatsisakome,

IŠ ATSIMINIMŲ

MIKALOJUS KATKUS

Praeitime Darbininko numerį baigė spausdinti Mikalojus Katkus veikalą "Balanos gaidynė". Darbininke šis veikalas turėjo net 60 atkarpų. Pradėta buvo spausdinti 1970 gegužės 15 d., nr. 35.

Redakcijai buvo miela, kad daug kas šią atkarpą skaitė ir ja džiaugėsi. Džiaugėsi tuo aprašymo būdu, kuris taip vaizdžiai prikėlė senovę. Ne vienas skambino redakcijon, klausė, kas tasai autorius, nes nebuvo rastę jo mūsų padaryto įvaido.

Cia primename, kad autorius, Mikalojus Katkus, buvo gimęs 1852, miręs 1944. Buvo baigęs aukštųjų agronomijos mokslus ir visą laiką gyvenęs kaime, Krakėse, netoli Kėdainių. Būdamas 75 metų, parašė "Balanos gaidynę".

Knygoje jis vaizduoja tik vienerius metus, tik 1861, kuriuos jis prisiminė. Plačiai aprašė kaimiečių gyvenimo būdą, papročius, darbus, šventes. Aprašė su didele meile žmogui, kai kur net filosofuodamas, pabardas

mas ar pagirdamas kaip koks moralistas.

Savo knygos įžangoje jis rašė, kad jam teko pergyventi dviejų kultūrų pasikeitimą. Senieji laikai, gana ilgai užtrukę, 19 amžiaus gale pasibaigė ir prasidėjo naujieji, modernieji. "Balanos gaidynė" ir yra senųjų laikų autentiškas dokumentas.

Kas tie "iš atsiminimų"? "Balanos gaidynė" buvo net kelios laidos. 1965 buvo išleista Katkaus raštų tomelis. Ten šalia "Balanos gaidynės" dar įdėta liaudies pasakojimai ir "iš atsiminimų". Čia juos perspausdiname, kai kur sutrumpindami, prisiderindami prie dabarties skaitytojų.

"Iš atsiminimų" autorius pasakoja savo pergyvenimus mokyklose — Dotnuvoje, Šiauliuose, Maskvoje ir k. Pasakoja vaizdžiai, su tuo pačiu žodiniu stiliumi. Čia suminiami ir 19 amžiaus žmonės, kuriuos mes pažįstame iš istorijos ar iš kultūros istorijos. Katkaus aprašymas įneša daug šviesos į visą

(atkelta iš 2 psl.)

7. Suvienuotų Nacijų Organizacijos 1960 m. gruodžio mėn. 14-15 d. Paryžiuje buvo pasirašyta "Konvencija dėl kovos su diskriminacija švietimo srityje". Ji buvo ratifikuota TSRS Aukšč. Tarybos Prezidiumo 1962 m. liepos mėn. 2 d., įsigaliojo (igavo įstatymo galios) 1962 m. lapkričio mėn. 1 d. Paskelbta "Vedomostiach Verchovnoho Sovieta TSRS" 1962 m. Nr. 44 ir Vyriausybės Žiniuose.

Tos konvencijos 1 str. 2 p. sako: "Šioje konvencijoje žodis "švietimas" apima visus švietimo tipus ir laipsnius."

5 str. 1 p. sako: "Valstybės, kurios yra šios konvencijos dalyvės, laiko, kad b) tėvai ir atitinkamais atvejais įstatyminiai globėjai... galėtų užtikrinti vaikų religinį ir moralinį auklėjimą sutinkamai su jų ištikimais..."

3 str. pabrėžia: "Kad būtų likviduotas arba išvengta diskriminavimo, apibrėžto šioje konvencijoje, valstybės, kurios yra jos dalyvės, įsipareigoja:

a) panaikinti visus įstatyminius nutarimus ir administracinius potvarkius ir nutraukti diskriminacinio pobūdžio administravimo praktiką švietimo srityje."

Kaip pagal tą konvenciją mūsų tėvai gali savo vaikams užtikrinti religinį ir moralinį auklėjimą, kada vaikams kunigas negali ne keleto žodžių pasakyti tada, kada nei tėvai, nei vaikai ko nors nesupranta? Už tai kunigas teisiškas tame krašte, kuris tą konvenciją ratifikavo. Ar gi nereikia laikytis to, kas priimta kaip įstatymas? Pagal tą konvenciją mano byla turėtų būti tuoj pat nutraukta.

Religinė diskriminacija vykdoma Kinijoje ir Albanijoje, kurie nesilaiko leninizmo. Ar sekanti tie atsiliek kraštai, ypač kai turime tokius tarptautinius įsipareigojimus?

Ta konvencija neprieštarauja BK 143 str., nes jis draudžia, kaip ir Leninas, religiją dėstyti mokyklose, bet nieko nesaiko, kad būtų uždrausta privačiai dėstyti tikybą bažnyčiose.

Taigi, pagal Tarybinę Konstituciją ir pagal Lenino principus bei tarptautinius įsipareigojimus religijos privatus dėstymas yra leidžiamas. Tuo pačiu

19 amžiaus antrąją pusę.

Tad, mielas skaitytoja, kviečiame skaityti šią atkarpą — "Iš atsiminimų". Kiekvieną skaitytoją praturtins aprašomoji senovė, kiekvienam priartins ir Lietuvos platų ir gražų paveikslą. (Rd.)

DU EGZAMINAI

Ligi 1864 metų Dotnuvoje buvo pavyzdinga pradinė mokykla. Įrengė ir išlaikė ją Dotnuvos ponas graf. Chrapovickis. Mokytoju buvo pavestas gyvenęs nuo 24 hektarų su trobomis, pievomis ir mišku; be to, emė jis algą iš valdžios, ant kepurės turėjo žvaigždėlę, o vizitatoriui atvažiuavus, užsivilkdavo uniformą, mėlynos gelumės, su geltonomis sagomis. Reiškia, mokytojas a.a. Rozalinis medžiagiškai buvo gerai apūpinas. Jis buvo užtiktinai mokytojas, žinau ne iš kito ko, tik iš jo paties žodžių, iš netiesių mano neklausytų. Girdi, aš tebeturiu geometriją ir trigonometriją, kurių mokiausi Troškūnų mokykloje.

Mokė ištisus metus nuo rugpiučio 15 per rudenį, žiemą ir pavasarį ligi Šv. Jonui (birželio 24). Priimdavo mokyti nuo abėcėlės ir rašyti lenkiškai ir rusiškai, o trečiąsias metuses mokė gramatikos lenkiškos ir rusiškos, geografijos, lenkiškų eilių, keturis aritmetikos veiksmus su nevardintais ir vardiniais skaičiais. Dar mokėmės mi-

Kun. A. Šeškevičiaus apsigynimo kalba teisme, kuriame jis kaltinamas dėl vaikų katekizavimo

pagal bendrus teisės dėsnius negali būti jokio potvarkio prieš Konstituciją. Jei tai būtų leista, tada ką Konstitucija vena ranka duoda, priešingą potvarkis kita ranka tai atima, ir Konstituciją paverčia tik gražia iškalba.

Iš viso, kas čia pasakytą, darau išvadą.

1) Aš kaip kunigas, turiu griežtą sąžinės pareigą mokyti religijos dalykų visus tikinčiuosius, tiek suaugusius, tiek mažus.

2) Šitas pareigas laisvai atlik-

ti užtikrina Tarybinė Konstitucija, tarybiniai įstatymai ir tarptautiniai įsipareigojimai.

3) Taigi, nesu niekuo nusikaltęs tarybiniais įstatymams; ne-nusikalsčiau net tada, kada pilnai dėstyčiau tikybą. O vis dėl to aš esu teisiškas ne už kokį prasikaltimą, o už savo kaip kunigo pareigas dar nepilną atlikimą.

Liudininkų parodymai patvirtina, kad aš religinio mokymo užsiėmimų neorganizuojau ir sistemingai nemokiau.

1). Nė vienas liudininkas nie-

ko neminėjo, kad aš surinkdavau vaikus į Dubingių bažnyčią, kaip mane kaltina kaltinamoje išvadoje. Visi sako, kad patys ateidavo.

2) Kad sistemingai nemokiau, matyti iš šių liudininkų parodymų:

(Toliau suminėta eilė liudininkų pavardžių.)
Iš visų liudininkų parodymų aišku, kad tikrai nebuvo sistemingo mokymo, o tik žinių patikrinimas, trumpai paaiškinant atskiriems vaikams tai, ko jie nesupravedavo, nors tai ir kiti girdėjo. Juk Kurijos instrukcija tai aiškiai leidžia: "Jeigu vaikas ko tinkamai nesupranta, kunigas tam, kuris nesupranta, gali paaiškinti". Nepasakojta, kad aiškintų į ausį tyliai... Tai juk būtų karikatūra. Protinam žmogui aišku, kad tas aiškinimas vyksta balsu, kalbant.

(Ar nusikaltau Bažnyčios įstatymams?)

Man buvo prikišta, kad nesilaikau Bažnyčios įsakymų, kad dėl to ir keliama byla, kad dėl to mes skundžiamės, jog mus persekioja... kai tuo tarpu patys esame kalti, nesilaikydami Bažnyčios įsakymų...

Atsakau: Mums Bažnyčios įsakymas, išreikštas kanonu, yra labai aiškus: "Esminė ir rimčiausia kunigo pareiga — mokyti vaikus katekizmo". Ar gi ta pati Bažnyčia įsakys kunigui atsisėsti į klausyklą ir tik vieną vaiką pasisaukti ir į ausį jam kalbėti, kad kiti neišgirstų kokio žodelio? Bažnyčios įsakymas mokyti visus atvirai, o ne vogčiomis drebant...

Kad yra toks Kurijos perspėjimas, jog tik atskiram galiama paaiškinti ir tik klausyklų sėdint, tai yra tik prisitaikymas iš bėdos prie tų aplinkybių, kad praktiškai draudžiama kunigams atlikti tą esminę ir griežčiausią pareigą — mokyti vaikus katekizmo. Nors Konstitucija, nors tarybiniai įstatymai ir tarptautinės konvencijos duoda sąžinės ir religijos laisvę, bet praktiškai ta religijos laisvė, ypač vaikų mokymo srityje, įkišama į maišą, užveržiama, kad tik lieka iški-

ta noselė, kad dar šiek tiek galėtų kvėpuoti... Toks elgesys nužemina įstatymus ir duoda užsieniui progos pulstis mūsų kraštą.

Kad aš nesėdėjau klausykloje, o buvau toje vietoje, kur per atlaides klausoma išpažinties, pastatius ten kėdę, tai yra toks menkinis, jog Kurijoje man sakė, kad tai neturėjo svarbos. Prisimena Krilovo pasakėčios kvartetas: asilas, ožys ir dar du žvėreliai emė groti, bet nesisekė. Surado priežastį, kodėl taip nevyksta: reikia vietomis pasikeisti. Pasikeitė. Ir vėl tas pats... Bet lauktingalėle juokdamosi tarė: "Ne vieta svarbu, bet tai, ar buvo organizuotas sistemingas apmokymas "pažeidžiant įstatymų numatytas taisykles". Argi už tai, kad kunigas ne sėdėjo, o stovėjo, kad nebuvo klausykloje, o prie Dievo stalo, kur būna klausykla atlaidų metu, reikia kelti bylą?

Sėdėjimas ar stovėjimas — tai tik Kurijos potvarkis, iš bėdos prisitaikant prie sąlygų, bet aš esu teisiškas ne už bažnytinis potvarkius, bet už tariamą tarybinių įstatymų pažeidimą.

(Būti čia nuteistam — garbė)

Dar kartą prašau parodyti tas taisykles, kurias nurodo 143 straipsnis Aukšč. Prezidiumo nuostatus taikant šį įstatymą. Prašau tam, kad žinotum, kokias taisykles pažeidžiau, kad galėčiau ateityje jų laikytis, kad kiti kunigai jų nepažeistų, nes dabar niekas jų nežino.

Istorija liudija, kad tiesa negali, neteisėybė pralaimi.

Pilotas, neteisėgai nuteisęs Kristų, padarė gėdą romėnų teisingumui. Nors jis plovėsi rankas, sąžinės nenusplovė.

Hitleris naikino nekaltus žydus, 4000 kunigų nuteisė ir nužudė už tai, kad jie atlikinėjo savo pareigas.

Siandien pasmerktieji išaukštinti... Žudikai amžinai pasmerkti, sunaikinti. Anksčiau jie buvo dideli... Žudė savo tautiečius... Dabar pasibaisėjimas pasauliui. Tiesa laimėjo.

Gerb. Teisėjai! Jūsų sprendimą įvertins taip pat istorija. Tiesa laimės, nes ji yra amžina; laimės tas, kurs eina su tiesa. Prašau atsargiai ir objektyviai spręsti, nes ir jums reiks duoti apyskaitą Amžinajai Tiesai.

Negali būti teisinga kunigą teisti už jo pareigų atlikimą. Čia ne tiek svarbu, ar kalėjimas, ar piniginė baida, bet svarbu pats teisingumas.

Būti nuteistam už kunigo pareigų ėjimą man ne tik ne gėda, bet garbė: aš atsisotuju šalia Amžinosios Tiesos, kuri sako: "Palaiminti, kurie persekiojami dėl teisės, nes jų dangaus karalystė. Palaiminti, kurie persekioja jus ir meluodami sako visą pikta dėl manęs. Džiaukitės ir linksmitės, nes jūsų užmokestis gausus danguje" (Mat. 5, 10-12).

Šv. Petras: kentėti už vagystę nėra garbė, kentėti už tiesą — nesigėdinkime.

Dievo reikia labiau klausyti, negu žmonių.

Vilniuje išleistas Vasilijaus (Vosylius) Sezemanas veikalas "Estetika" (463 psl., 7,000 egz.). Sezemanas, dėstęs Vytauto D. Universitete, buvo ištremtas į Sibirą, ir, grįžęs į Lietuvą, mirė 1963 Vilniuje. (E)

to sykio tame prasikaltime nuvertas, irgi buvo plakamas.

(Bus daugiau)

Sopulingoji Dievo Motina — lietuvių liaudies skulptūra

SENŲJŲ KARDINOLŲ VAIDMUO ROMOS KŪRIJOJE

Reformos kardinolų kolegijoje (3)

(Tęsa iš praėjusio nr.)

Kaip i Bažnyčios atjauni-nimo procesą pažūrėjo senesnio amžiaus asmenys, o pirmoje vietoje reformos paliešti kardinolai? Ne vienas jų prasitarė, kad popiežius padaręs sprendimą visiškai nesiklauses kardinolų nuomonės. Matyt, jis turėjęs kitus patarėjus. Viešai reagavo du, nors jau virš 80 metų, bet dar gana energingi kardinolai: Ottaviani ir Tisserant.

Kard. Ottaviani (80 m.), žurnalistų spiriamas pasakyti savo nuomonę, pareiškė:

"Tai bus ne mano asmeniškai nuomonė, kuri šiuo klausimu gali būti kaip suinteresuoto asmens, o tik juristų, ir tai ne tik dvasiškų, bet ir pasauliečių, kurie pažįsta Bažnyčios įstatymus ir šandienines problemas. Visiems padarė įspūdis tasai nepastatytas paskubintai sprendimas, kuriuo vedama prie bažnytinės hierarchijos sumaišymo, ji padarius be suinteresuotų asmenų atsilaukimo jau bent mandagumo formos dėlei. O "neprastas" būdas yra dėl to, kad paprastu "Motu proprio" (asmeniškai raštu) panaikinama pop. Pijaus XII 1945 m. išleista konstitucija "Vacante Sede Apostolica" ir kanonų teisės nuostatai, kurie tvarkė kardinolų tiek bendradarbiavimą su popiežium visos Bažnyčios valdyme, tiek aukščiausią bei svarbiausią jų teisę — rinkti popiežių. Esmėje dabartinis aktas paneigia ilgą amžių tradiciją ir neatšizvelgia į praktiką, kuri buvo aptarta visuotiniuose Bažnyčios susirinkimuose."

Toliau kard. Ottaviani aiškina:

"Pagerbdami senatvę, sėjame sėklą, kurios vaisius rinksi-me patys. Senatvės motyvas, kuriuo remiamas toks svarbus sprendimas, neatrodo pakankamas. Per amžius neatmaino-mai buvo laikomasi dėsnio, kad senesnio amžiaus asmenys duoda Bažnyčiai patarėjų, turinčių patirties, tikrumo, išmanymo, mokslo. Iš kitos pusės, jei atskirais atvejais šių savybių tam ar kitam asmeniui pritrūk-

tų dėl ligos ar protinio nepajėgumo, tai užteko tik tokius im-ti dėmesin, o ne at mesti pa-tyrusių ir sumanių patarėjų vi-sumą."

"Sv. Rašte — toliau aiškina kard. Ottaviani — nuolat kalba-ma apie "vyresniusius" —se-niores, pabrėžiant, kiek yra naudinga jų pagalba šventų da-lykų srityje. Užtenka tik prisiminti garbingus popiežius, ku-rie ir senyvyje amžiuje išmin-tingai ir šventai valdė ir tvar-kė Bažnyčią."

"Pagaliau dar noriu priminti, kad kardinolai, kada jau su-laukia 80 metų amžiaus, turi "curriculum vitae" — ištisą gy-venimą, praleistą Bažnyčios tar-nyboje, pilną nuopelnų, patir-ties, išminties ir mokslo. Viso to nepaisyti nėra naudinga, kaip lygiai nėra tikslu pasirinkti bendradarbiais tik mažiau pa-tyrusius jaunuosius."

Kai žurnalistai paklausė, ar metų riba negali būti taikoma ir pačiam popiežiui, kard. Ot-taviani atsakė:

"Toks pavojus yra. Jei tiesio-giniai popiežiaus patarėjai ir padėjėjai, sulaukę 80 metų, lai-komi jau nepajėgiais, tai analo-giškai ta pati taisyklė turėtų būti taikoma ir popiežiui. Tada jo sprendimai galėtų būti kves-tionuojami, kaip padaryti jau nepajėgus asmenys."

Kai žurnalistai paklausė, kaip pats kardinolas priėmė tokį po-piežiaus sprendimą, jis atsakė:

"Kiek tai liečia mane asme-niškai, galiu pasakyti, kad aš didžiavaus man Pauliaus suteik-tu titulu, kuriuo jis daug kar-tų kreipėsi į mane: "Mano Mo-kytojai". Iš antros pusės — gestas, kuriuo mane nušalino, prieštarauja tam, ką man popie-zius rašė šių metų spalio 23, pasidžiaugdamas mano aštuo-niasdešimčia metų ir įvertinda-mas mano nuolatinę ir kasdieninę pagalbą Bažnyčios tarny-boje."

Nemažiau atvirai ir aiškiai pa-sisakė ir kard. Tisserant (86 m. Prancūzų televizijos korespon-dentas paklaustas, ar popiežius nemanąs atsistatydinti, atsakė:

"Jau ne kartą ši hipotezė buvo kuriama ir nagrinėjama. Bet yra tikra, kad Pauliaus VI sveikata yra tokia, jog jam ne-bus reikalo daryti tokių spren-dimų."

Toliau klausinėjamas, kard. Tisserant paaiškino: jis nesąs kalbėjęs su popiežiaus asme-niniu gydytoju, tačiau visi ga-lėję pastebėti, kad po vienos iš paskutinių audiencijų reikė-ję popiežių vesti — tiek buvo pavargęs.

Popiežiaus sprendimas dėl kardinolų amžiaus ypačiai patie-tė kard. Tisserant — kardino-lų kolegijos dekaną. Jis paaiš-kino nežinąs tokio sprendimo motyvų: "Popiežius su manim nesitarė, tačiau, kiek tai lie-tčia mane, aš dar esu pajėgus daug ką nuveikti, kalbėti, dir-bti."

Iš tikrųjų, vos tik paskelbus minimą potvarkį, kard. Tis-serant, kaip kardinolų dekanas, lydėjo popiežių ilgoje kelionė-jė į Aziją ir Australiją, ir po jos nesijautė nė kiek pavargęs. Kelionės metu lėktuve žurna-listai paklausė vieną iš popie-žiaus sekretorių, ką jis manęs apie kard. Tisserant pareiški-mą. Tasai atsakė, kad tai esąs suvaikėjusio senelio svaigioji-mas... O patsai kard. Tisse-rant, paklaustas, ar popiežiaus patvarkymą jis laikys teisingu, gana kategoriškai atsakė:

"Aš visada tikiu, kad Kristus įsteigė Bažnyčią monarchinės formos, ir todėl niekad nedis-kutavau popiežiaus sprendi-mu."

Po Tisserant pareiškimo dėl popiežiaus sveikatos rytojaus dieną iš Vatikano sluogsnų bu-vo oficialiai pareiškta, kad po-piežiaus sveikata esanti labai gera...

Dviejų žymių kardinolų pa-reiškimai vėl sukėlė spaudoje į-vairiausių komentarų. Didelę jų dalis yra kaip tik senųjų naujai. Spaudoje buvo iškelti žinomieji faktai, kaip paskuti-nieji popiežiai — Pijus IX (m. 86 m.), Leonas XIII (m. 93 m.), Pijus XI (m. 82 m.), Pijus XII (m. 82 m.) ir Jonas XXIII (m. 82 m.), nors buvo peržengę 80 metų ribą, tačiau Bažnyčios valdyme dėl amžiaus neturėjo jokių kliūčių. Viena svarbiau-siųjų pop. Leono XIII encikli-kų "Rerum novarum" buvo pa-skelbta, kai jos autorius turėjo 81 metus. Pop. Jonas XXIII jau buvo 80-ties metų, kai pranešė šaukiamą visuotiną Bažnyčios su-sirinkimą, pajutęs ypatingą Sv. Dvasios įkvėpimą. O juk kai ka-dinolai susirenka rinkti naujo popiežiaus, iki šiol buvo tvirti-nama, kad jie tada yra inspi-ruojami Sv. Dvasios. Kas gali tvirtinti, kad sulaukusius 80 metų kardinolus Sv. Dvasia jau apleidžianti, kai tuo tarpu tu-rinčius 79 metus ir 11 mėn. dar globojanti? ... Sv. Dvasios veikimo negalima matuoti pa-gal gimimo metrikus. Tai yra paslaptis, kurios nepripažinti reikėtų neturėti gilias tikėjimo.

Yra ir skaudžių pop. Pauliui VI priekaištų dėl senų kardi-nolų pažeminimo. Sakoma, kad dabartinis popiežius dažnai yra pasisakęs ir pasmerkęs rasizmą. O juk rasizmas yra ne kas ki-ta, kaip žmonių diskriminacija, besiremianti tik biologiniais ir medžiaginiais daviniais. Ar ne panašiai diskriminuojami žmo-nės tik pagal gimimo datą? Ar tai nėra biologiniai ir medžia-giniai motyvai? Kaip jaunystei, taip ir senatvei negalima nusta-tyti griežtos datos ar ribos. Yra jaunų senų ir senų jaunuolių.

Vis tokie ir panašūs balsai, kurie dar ilgokai nenuils, rodo, kad Bažnyčioje, be jau esamų įvairių pasidalinimų, prisidės dar naujas — seniai ir jaunie-ji. Bet jaunųjų yra ateitis. Jie šiandien laimėtojai, tačiau ir jiems ateis senatvė. Gyvenimo

Vytautas Vaitiekūnas Darbininko redakcijos popietėje atsakinėja į klausimus, padarydamas praėtų metų politinių įvykių apžvalgą.

Nuotr. V. Maželio

ŽVILGSNIS Į PRAEITUS METUS

Darbininko redakcija sausio 31 surengė popietę, kur buvo apžvelgta praėjusieji metai. Buvo paliesta politika, kultūrinė ir visuomeninė sritys.

Politinių įvykių apžvalgą pa-darė Vytautas Vaitiekūnas. Štai jo atsakymai į redakcijos pateiktus klausimus.

— Kuris pasaulinės raidos įvykis daugiausia turėjo tiesioginės ar netiesioginės reikšmės Lietuvos laisvės reikalui?

— Ne tik Lietuvos laisvės reikalui, bet ir apskritai tarp-tautinei padėčiai praėjusių me-tų reikšmingiausių įvykiu, sa-kyčiau, laikytinas Vakarų Vo-kietijos — Sovietų Rusijos rug-piūčio 12 susitarimas.

Jo reikšmingumas dvejopas. Pirmia, nors jo tekstas įsak-miai nėra atkreiptas prieš ne-priklausomos Lietuvos intere-sus, jo potekstė įgalina Krem-lių laikyti susitarimą apimant ir Baltijos valstybių aneksijos pripažinimą.

Antra, pasirašius rugpiūčio 12 susitarimą ir Kremlui da-vus ženklą satelitams, kad taip pat atitinkamas sutartis su Va-karų Vokietija pasirašytų, savo objekto nebetenka 1945 Pots-dame keturių didžiųjų sutarto-jų Vokietijos reikalams taikos konferencija.

Iš tikrųjų, koks tokios tai-kos konferencijos reikšmės, kai Vokietijos pokariniai santykiai su kaimynais sutvarkyti, sienos sutartos, karo padariniai išly-ginti! O ligšiolinėse politinėse teisinėse, diplomatinėse pastan-gose Lietuvos laisvei atstatyti Potsdame sutartoji taikos kon-ferencija vaidino rimtą vaidme-nį. Bonnos-Maskvos susitarimas tą Lietuvos bylos atramą jei į-sakmiai ir nesunaikina, tai jos galimybei stato didelį klausimo ženklą.

Žodžiu, rugpiūčio 12 susitari-mas Kremlui suteikė ne tik sta-tus quo pripažinimą, bet ir Kremlui neparankios taikos konferencijos išvengimą pastū-mėjo į priekį.

Tad praėjusių metų pasaui-nės raidos Lietuvos reikalui

ratas sukasi, bet besisukda-mas įtraukia žmones ne visada tinkama kryptimi.

Observator

reikšmingiausias įvykis buvo neigiamas reikšmės ir patviri-no istorijos pamoką, kad Vo-kietijos-Rusijos susitarimai vis turi nelemut padarinių visai rytų Europai, o labiausiai Lietu-vai ir Lenkijai.

— Kuris svarbiausias darbas Lietuvos reikalui atliktas pačių lietuvių?

— Lietuvos reikalui pačių lietuvių iniciatyva atliktas svar-biausias žygis bus buvęs Simo Kudirkos šuolis į laisvę, tragini-gai pasibaigęs dėl Amerikos pareigūnų flagrantiško sulaužy-mo politinių bėglių prieglaudos teises.

Kudirkos tragedija plačiai išgarsino lietuvių vardą, stipriai supurtė amerikiečių žmo-niškumo pareigos pajautimą, gi-liai sujudino visus lietuvius ir subloškė laisvųjų lietuvių nuo-taikas bei ryžtą į reto vienin-gumo demonstraciją prieš Lie-tuvos okupantą.

— O kuris svarbiausias dar-bas atliktas mūsų veiksnių?

— Lengviau būtų atsakyti, kuris svarbiausias veiksnys dar-bas neatliktas. O iš atliktųjų Lietuvos reikalui, manding, svarbiausias bus buvęs nuo lie-pos 1 dienos pradėtos lietuvių kalba transliacijos iš Filipinų katalikų radijo stoties VERI-TAS. Nesvarbu, kiek klausyto-jų tos transliacijos faktiškai tu-ri. Kremlius tikrai jų klausosi. Pats tokių transliacijų faktas Lietuvos bylai yra reikšmingas.

— Ar laisvėje esančios jau-nesnės kartos iniciatyva laisvės kovoje per 1970 metus stiprėjo ar silpo?

— Neabejotinai stiprėjo. Nuo Atlanto iki Pacifiko, nuo Bostono, New Yorko, Philadel-fijos iki Los Angeles tiesiog spontaniškai susidariusių jau-nesnės kartos iniciatyva ko-mitetų tinklas tatau akivaizdžiai liudija. Tenka tik apgailestau-ti kai kurių vyresniosios kartos darbuotojų savotišką santūru-mą, kartais įtarumą, o kar-tais net atvirą priešišumą tai jauniesios kartos iniciatyvai.

Tai primena senelę, kuriai vis atrodo, kad dukraitė, nors jau 18-19 sukakusi, vis tiek dar privalo senelės nuolatinės prie-žiūros, patarimų ir vadovybės. Tuo tarpu vienas iš pagrindi-nių jauniesniųjų žmonių bruo-

(nukelta į 8 psl.)

SIBIRINIAME VĖJUJE IR OPEROS PAUNKSMĖJE

Kiekvieną savaitę per Vliko išlaikomą Madrido radijo lietu-višką valandėlę iš Chicago yra perduodamos spaudos apžval-gos apie tenykščių lietuvių vi-suomeninį bei kultūrinį gyveni-mą, apie jaunimo veiklą, apie jų veržimąsi į mokslą ir moks-linius laimėjimus; pristato-mos knygos, dailininkų paro-dos, visa tai, kas parodo lais-vųjų lietuvių tautinę ir kūrybi-nę gyvybę ir rūpinimąsi įvy-kiais Lietuvoje. Čia spausdina-ma apžvalga apie įvykius Chi-cagoje sausio 30-31 savaitgaly-jė.

55 APŽVALGA IŠ CHICAGO (1971 VASARIO 3)

Sibirinio šalčio banga nu-siaubė Chicago miestą ir jo apylinkes sausio 30-31 savait-galyje. Temperatūra ir die-nos metu nelabai pakilo aukš-čiau nulio, o iš šiaurės pūtė stiprus vėjas, Fahrenheito ter-momentu matuojant, numuš-damas temperatūrą iki 30 laips-nių žemiau nulio. Tokį šaltą, tiesiog siaubingą sausio 30 die-nos priešpiečių apie 500 Chica-gos lietuvių studentų ir bend-rai jaunimo, apsišarvavę plaka-tais, nukreiptais prieš žmonių teismus Sovietų Sąjungoje ir Lietuvoje, išėjo į Chicago vid-durmišcio gatves protestuoti dėl lietuvių Vytauto Simokai-čio, kurį sovietinis teismas Lie-tuvoje nubaudė mirties baus-me. Gausybės plakatų tarpe ma-tėsi užrašai: "Komunistai sker-dikai dar vieną žudo", "Aš bėg-čiau irgi", "Dar viena genocido auka", "Ar ir kūdiki įka-lins?", "Mes su tavim, Vytau-tai", ir pan.

Apie demonstracijas, kurios buvo labai tvarkingos, nes pa-tyts studentai, baltai raiškiais persirišę rankoves, nešioja-mais garsintuvais palaikė tvar-ką, greit šiltuose butuose be-sėdinčius piliečius informavo amerikiečių radijo stotys ir te-levizija. Taip, kad netrukus apie lietuvių suruoštas demon-stracijas jau žinojo tris milio-nus gyventojų turis miestas. Jei anksčiau ruošiose demon-stracijose dėl lietuvių jūrinin-ko S. Kudirkos išdavimo sovie-tams buvo kiek jaudinamas ir antiamerikinis momentas, tai ši kartą demonstracijos buvo grynai antisovietinės, o pla-čią antisovietinę opinią for-muojant, daug padėjo Chicago žydų organizacijos, studentija ir kitos grupės. Jei sovietai ne-tuvos okupantą.

— O kuris svarbiausias dar-bas atliktas mūsų veiksnių?

— Lengviau būtų atsakyti, kuris svarbiausias veiksnys dar-bas neatliktas. O iš atliktųjų Lietuvos reikalui, manding, svarbiausias bus buvęs nuo lie-pos 1 dienos pradėtos lietuvių kalba transliacijos iš Filipinų katalikų radijo stoties VERI-TAS. Nesvarbu, kiek klausyto-jų tos transliacijos faktiškai tu-ri. Kremlius tikrai jų klausosi. Pats tokių transliacijų faktas Lietuvos bylai yra reikšmingas.

— Ar laisvėje esančios jau-nesnės kartos iniciatyva laisvės kovoje per 1970 metus stiprėjo ar silpo?

— Neabejotinai stiprėjo. Nuo Atlanto iki Pacifiko, nuo Bostono, New Yorko, Philadel-fijos iki Los Angeles tiesiog spontaniškai susidariusių jau-nesnės kartos iniciatyva ko-mitetų tinklas tatau akivaizdžiai liudija. Tenka tik apgailestau-ti kai kurių vyresniosios kartos darbuotojų savotišką santūru-mą, kartais įtarumą, o kar-tais net atvirą priešišumą tai jauniesios kartos iniciatyvai.

Tai primena senelę, kuriai vis atrodo, kad dukraitė, nors jau 18-19 sukakusi, vis tiek dar privalo senelės nuolatinės prie-žiūros, patarimų ir vadovybės. Tuo tarpu vienas iš pagrindi-nių jauniesniųjų žmonių bruo-

išsišoktų ir tokiomis žiaurio-mis bausmėmis nebaustų žmo-nių, aišku, ir laisvėje stotų ty-la, kuri sovietams daug malon-esnė. Bet patys kalti, kad išsi-šokimais prieš save nustato laisvąjį pasaulį.

Tą patį šeštadienio vakarą tarptautinės žinių agentūros pranešė, kad išklaustas lietu-vio Vytauto Simokaičio malonės prašymas ir jam mirties bausmė pakeista 15 metų ka-lėjimu ar sunkaus darbo sto-vykla. Nors toji žinia kiek ap-ramino laisvuosius lietuvius, bet, ją perduodant per Chica-gos Sophie Barcus šeimos lie-tuviškąją radijo valandėlę, pra-nešėjas teisingai pastebėjo: iš-eikite dabar 15 minučių į lauką ir įsitikinsite, ką reiškia išbūti 15 metų Sibire...

Sausio 30-31 Chicagoje iškil-mingai buvo paminėta Lietu-vos valstybinės operos 50 m. sukaktis. Prasmingai minėji-mui pasirinktas tas miestas, ku-riame jau 15 metų egzistuoja Lietuvos valstybinės operos at-žala — Chicago lietuvių ope-ra, išsilaikiusi jau naujus me-no vadovus, solistus ir choris-tus, kurie toliau laisvėje tęsia Lietuvos valstybinės operos tra-dicijas. Į iškilmingą minėjimą iš visos Amerikos ir Kanados suvažiavo buvę dirigentai (Ma-rijošius), solistai (V. Jonuškaitė, E. Kardelienė, A. Dam-brauskaitė, A. Didiūtė, P. Ra-dzevičiūtė, K. Kriaučiūnas, I. Nauragis, St. Santvaras ir kt.), pirmame spektaklyje dainavu-sieji choristai, Lietuvos operos baletu ir orkestro dalyviai, o prie jų prisijungė Chicago lietu-vių operos nariai ir labai gau-si visuomenė.

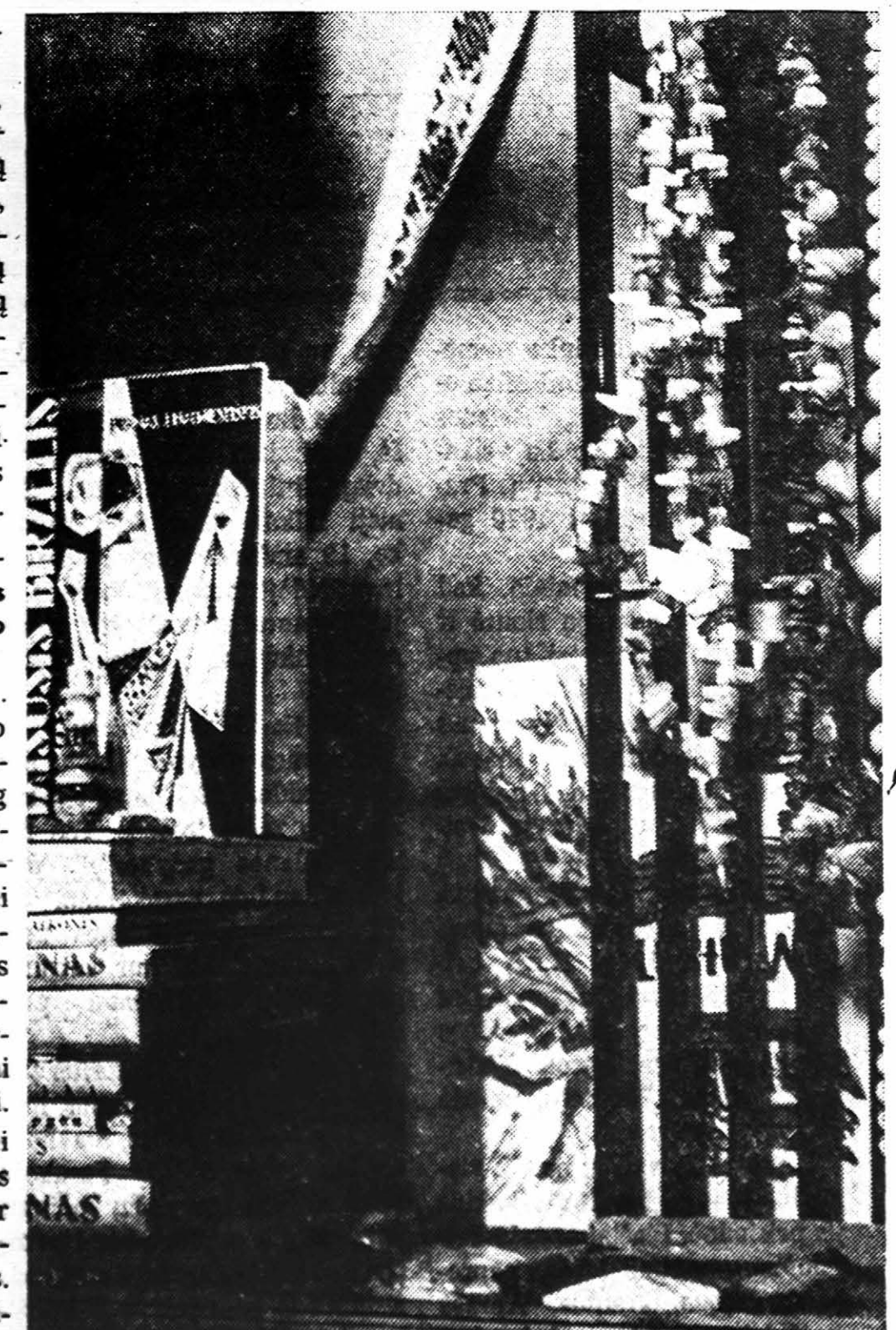
Iš vakaro minėjimas buvo atidarytas plačia ir turtinga Lietuvos valstybinės operos tu-rimų eksponatų paroda. Siam reikalui buvo plačiai panaudoti prof. J. Zilevičiaus vedamame Muzikologijos archyve laikomi eksponatai. Čia atsirado ir to-kių eksponatų, kurių neturi nė Lietuva. Parodą atidarė Lietu-vos gen. konsulas dr. P. Dauž-vardis, gi žodį tarė Lietuvos muzikos veteranas prof. J. Zi-levičius.

Sekmadienio vidudienį jė-zuitų koplyčioje komp. kun. B. Markaitis aukėjo mišias, pa-

(nukelta į 5 psl.)

New Yorko tautinių šokių grupės dalis su savo vadove J. Matulaitiene. Grupė šoka Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime vasario 14 Frank-lin K. Lane mokyklos salėje, Woodhavene. Nuotr. V. Maželio

Lietuviškų knygų parodėlė New Yorko miesto bibliotekos svetimujų kalbų skyriuje, 20 W. 53rd Stret, Manhattane. Nuotr. V. Maželio

Po JAV Lietuvių Bendruomenės Šeštosios Tarybos sesijos

(Tęsinys)

Iš JAV LB centro valdybos vicepirmininkų pirmasis sesijos dalyviams savo veiklos planus ir išsipareigojimus pateikė vicepirmininkas visuomeniniam reikalui Algimantas Gečys.

Algimantas Gečys pirmiausia užakcentavo, kad centro valdyba stengsis palaikyti ryšius su veiksniais: diplomatinė tarnyba, Vliuku, Alta, Rezoliucijų Komitetu (Washingtono veiksnių konferencijon Lietuvos Laisvės Komitetas ir spauda buvo pakviesti kaip veiksniai, o ne vien kaip stebėtojai. — Red.).

Siekiant palaikyti ryšius su amerikiečių vienetais, skiriami ryšininkai prie JAV valstybės departamentu (Algimantas Gureckas), respublikonų partijos (Bronius Nainys) demokratų partijos (atstovs dar nepaskirtas). Siekiama artimų ryšių užmezgimo ir su karių veteranų organizacijomis, darbininkų sąjungomis, prekybos rūmų skyriais, amerikiečių studentų organizacijomis, tikybinėmis bendruomenėmis.

Palaikant ryšius su tautinėmis bendruomenėmis, siekiama ypač glaudaus bendradarbiavimo su baltiečiais (Batonu ir estų bei latvių bendruomenėmis). antikomunistinėmis tautinėmis bendruomenėmis Amerikoje — lenkais, čekoslovakais, žydais ir t.t. Siekiama taip pat įtaigoti JAV kongreso narius pravesti Heritage Groups įstatymą, kuriuo būtų suteikta finansinė pa-

rama tautinių grupių pasireikškimam. Plačiau išdėstyta Lietuvos reikalų kėlimo J. A. Valstybės veikla:

1. Tiesiama JAV LB informacinės komisijos veikla (vadovauja Leonardas Valiukas) stengiantis kiek galima daugiau įeiti į amerikiečių spaudą, radiją, televiziją su lietuvių ir Lietuvos reikalais. Stengtis kitataučius laimėti mūsų reikalui. Atitaisyti klaidas ir netikslumus amerikiečių leidiniuose. Panaudoti lietuviškus parengimus ir įvykius Lietuvos bylos kėlimui bei gynybai amerikiečių tarpe. Darbui palengvinti paruošiamas informacinis vadovas.

2. Informacinei komisijai talkinti prie LB ap-kių sudaromi individualiai parinkti ir darbui tinkami asmenų židiniai. Ypač laukiami jaunesniosios kartos talka.

3. Didėsi įvykiai (veikiant su JAV LB CV renginių vadovu): kilnojama lietuvių meno paroda, organizacinį darbą stengiantis perleisti amerikiečių kultūrinė draugijom — muziejams; Lietuvos reprezentacija 1976 m. Philadelphiajioje i- vyksiančio "Bicentennial Exposition", akcentuojant Lietuvos valstybingumą; organizuojamos ekuimeninės maldos dienos už Lietuvą.

4. Su Philadelphiajioje esančio Foreign Policy Research instituto talka stengiamasi sudary-

ti sąlygas ir išleisti leidinius, liečiančius Lietuvos problemas.

Sie sumanymai ir pasiūlymai svarstyti vėliau politinių-informacinių reikalų komisijoje, kurią sudaro: Juozas Ardys, dr. Kazys Bobelis, Vilius Bražėnas, Algimantas Gečys, Sniegolė Jurskytė, Romas Kežys, dr. Petras Kisieliū, Antanas Mažeika, Alg. Tukšėnas, dr. Jonas Stiklorius, dr. Elona Vaisnienė, dr. Petras Vileišis.

Posėdžio metu truko trijų komisijos narių, pirmininkavo dr. Petras Vileišis. Komisija pasiūlė visi tarybai rezoliuciją, kuri pritarė centro valdybos vicepirmininko Algimanto Gečio pateiktiems visuomeninės ir politinės veiklos planam ir užgėrė JAV Lietuvių Bendruomenės pastangas Lietuvos laisvinimo veikloje. Rezoliuciją perskaitė dr. Vileišis. Rezoliuciją pataisė dr. K. Bobelis. Taryba rezoliuciją priėmė visais balsais, tik vienam balsui pasisakius prieš.

Buvo nutarta: "Politinių-informacinių reikalų komisija, iš-klausiusi JAV LB centro valdybos vicepirmininko visuomeniniam reikalui Algimanto Gečio darbo sričių planą ir remdamasi JAV LB įstatų 1-mo paragrafo pastraipa c, pritaria veiklos planui ir užgėria JAV Lietuvių Bendruomenės pastangas Lietuvos laisvinimo veikloje."

Si rezoliucija konstatuoja, kad JAV Lietuvių Bendruomenė dalyvauja politinėje veikloje. Minima JAV LB įstatų 1-mo paragrafo pastraipa c yra tokia: "c) kovoti dėl Lietuvos nepriklausomybės".

(Bus daugiau)

JAV LB šeštosios Tarybos sesijoje tarėsi politinių-informacinių reikalų komisija. Iš k. į d. Vilius Bražėnas, dr. Elona Vaisnienė, Antanas Mažeika, Algimantas Gečys, dr. Petras Vileišis, dr. Petras Kisieliū, Romas Kežys, dr. Edmundas Lenkauskas, dr. Kazys Bobelis. Nuotr. K. Cikoto

PREL. KRUPAVIČIAUS MINĖJIMAS VOKIETIJOJE

Vokietijos LB valdyba, talkinant Vasario 16 gimnazijai, su-ruošė a.a. prel. Mykolo Krupavičiaus minėjimą, kuris įvyko sausio 30 Romuvoje.

Mišias už vėlionį aukoją Vokietijos lietuvių katalikų sielovados vadovas prel. dr. Jonas Aviža. Jis savo pamoksle suminėjo pagrindinius prel. M. Krupavičiaus gyvenimo tarpinius, išsamiau apžvelgdamas jį kaip kunigą Dievo ir žmonių tarnyboje.

Dr. Petras Karvelis apžvelgė M. Krupavičiaus veiklą nuo jo studijų metų, ypač plačiai sustodamas prie veiklos Voro-nežė, kur vėlionis buvo moksleivių kapelionas, o kalbėtojas — moksleivis. Čia M. Krupavičius sutapo su lietuvių krikščionimis demokratais, čia jis pradėjo platus mato veiklą ir kaip organizatorius ir oratorius. Kalbėtojo buvo mestas žvilgsnis ir į Lietuvos valstybės organizavimo laikotarpį ir

į seimus iki 1926 gruodžio 17 perversmo, iškėliant M. Krupavičiaus vaidmenį, kaip krikščionių demokratų vado ir žemės ūkio ministerio. Žvelgta ir į jo veiklą Vliuke, ypač suminint lietuvių chartą ir Lietuvių Bendruomenės minties gimimą. M. Krupavičius buvo taip pat vienas iš uoliųjų Vasario 16 gimnazijos steigimo minties rėmėjų, jos oficialaus įkūrimo akte 1951 vasario 16 Diepholze prisimdamas krikščionių titulą.

Minėjimą atidarė Vokietijos LB valdybos pirmininkas Jo-

nas K. Valiūnas, o uždaramąjį žodį tarė gimnazijos kapelionas kun. Hermanas J. Sulcas.

Kalbas moksleiviai apgaubė giesmėmis, pradžioje sugiedodami "O Dieve galingas", o pabaigoje — "Apsaugok, Aukščiausias. VI klasės moksleivis iš JAV, Avižienius, padėklamavo Putino eilėraštį, o gimnazijai talkinanti JAV lietuvių stud. A. Rygelytė — Henriko Nagio.

Minėjimam buvo susirinkęs negausus būrelis lietuvių iš įvairių Vokietijos vietovių. (Eli)

WORCESTER, MASS.

Worcesterio organizacijų taryba, kuri yra sudaryta paminties Lietuvos nepriklausomybės šventę, po kelių pasitarimų nustatė tokią minėjimo tvarką:

Minėjimas bus vasario 14. Prasidės abiejose parapijos bažnyčiose mišiomis lietuvių kalba. Ausros Vartų parapija — 7 v.r., Sv. Kazimiero parapijoje — 10 val. ryto. Visos organizacijos kviečiamos dalyvauti su savo vėliavomis Sv. Kazimiero bažnyčioje 10 val. mišiose.

Antroji minėjimo dalis su prakalbotomis ir menine programa bus ta pačia dieną 3 v. popiet. Liet. Piliiečių Klubo patalpose, 67 Vernon St. Ir čia organizacijos kviečiamos daly-

vauti su vėliavomis.

Į minėjimą klube yra pakviesta valdžios pareigūnų, o pagrindinę kalbą pasakys didis lietuvių puoselėtojas kun. J. Jutkevičius-Jutt, Sv. Kazimiero parapijos klebonas.

Aukos lietuvių reikalui bus skirstomos pagal aukotojų pageidavimą.

Jeigu bus blogas oras, minėjimas bus perkeltas į vasario 21. Perkėlimą paskelbsime per radijo stotį WTAC.

Organizacijų taryba ir rengimo komitetas visus lietuvius kviečia kuo gausiausiai dalyvauti pamaldose ir pagrindiniame minėjime.

Rengimo Komitetas

Tėvų pranciškonų vienuolynui, Aušros vartų koplyčiai, Kultūros židiniui — Jaunimo centrui aukojų

1000 dol.: N. N., Brooklyn, N. Y.

750 dol.: N. N., Northport, N. Y.

500 dol.: N. N., Yonkers, N. Y., įrašo savo šeimai.

Po 200 dol.: V. Sidzikauskas, Flushing, N. Y., J. Rickus, Brooklyn, N. Y., A. Balsys, New York, N. Y., dr. A. Razma, Joliet, Ill., P. Constantine, Brooklyn, N. Y.

Po 100 dol.: F. A. Lukas, Howard Beach, N. Y., J. Lukoševičius, Woodhaven, N. Y., įrašo a.a. žmona Ona, Dambrauskienė, Long Island, N. Y., M. Troxel, Yonkers, N. Y. įrašo save ir šeimai, dr. V. Vygan-tas, Great Neck, N. Y., Treti-ninkai, Maspeth, N.Y., Liudvi-naitienė, Linden, N. J., įrašo savo a.a. vyrą Joną.

Po 50 dol.: Kun. A. Kardas, A. Walowich, F. Zutkus, New York, N. Y., B. Vyčienė, Paterson, N. J.

Po 40 dol.: W. Labutis, Yonkers, N. Y., A. Simrus, Woodhaven, N. Y.

Po 30 dol.: T. Alinskas, Ridgewood, N. Y., J. Elivaz, Yonkers, N. Y., K. Krušinskas, Woodhaven, N. Y.

Po 25 dol.: N. N., Linden,

N. J., V. Doszkiewich, Brooklyn, N. Y., V. Barkauskas, Point Pleasant, N. Y., A. Kelpalaitė, V. Vitkutė, New York, N. Y.

Po 20 dol.: R. Doran, M. Paš-kevičius, New York, N.Y., A. Rugys, Paterson, N. J., M. Savickas, Brooklyn, N. Y.

Po 15 dol.: P. Slapelis, Com-mack, N. Y.

Po 13 dol.: A. Bujelytė, Mas-peth, N. Y., V. Ruokis, White Plains, N. Y.

12 dol.: J. Sidlauskienė, Wa-terbury, Conn.

11 dol.: Kat. Moterų Kultū-ros D-ja, Brooklyn, N. Y.

Po 10 dol.: P. Blumke, C. Swedish, Hempstead, N. Y., B. Kučinskas, J. Sneideraitis, W. Gurnavage, A. Sperauskas I. Rogers, K. Yakutis, M. Mik-nius, J. Miklovas, New York, N.Y., J. Macukas, N. Bellmore, N. Y., N. McCormack, Elm-hurst, N. Y., M. Pietz, A. Krauss, Bronx, N.Y., G. Grus-ky, I. Krauchunas, J. Johnson, S. Skarulis, M. Savickas, Brook-lyn, N. Y., A. Balčiūnas, Albert-son, N. Y., E. T. Samaloniai įamžina Justina Marci.

Po 5 dol.: P. Skikūnas, N.N., J. Vaškas, N. Dudek.

Įamžinkite save ir savo šeimos mirusius šiame kilniame darbe Dievo garbei ir Tėvynės labui. Paskubėkite dosnia auka, kad visi statybos darbai kuo greičiau pasitūmėtų pirmyn. Nepamirškite šių kilnių planų prisiminti ir testamentuose. Mūsų padėka ir maldos. Dabarties ir ateities kartos nepamirš Jūsų. Aukos siųsti: Building Fund Franciscan Monastery, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

OPEROS PAUNKSMEJE...

(atkelta iš 4 psl.)

moksle išryškindamas meninin-ko asmenybę ir jo vietą bei mi-siją visuomenėje. Per mišias so-listų giesmės sudarė religinio koncerto foną, gi mišių pa-baigoje sugiedota "Marija, Ma-rija" dar niekad taip įspūdin-gai nėra skambėjusi toje kop-lyčioje. Tai buvo gyvųjų meni-ninkų jungtis su iškeliavusiais į amžinybę, taip pat su tais ko-legomis, kurie pasilikę už tikro-sios laisvės ribų. O kadaise vi-si jie sudarė vieną gražią lais-vųjų Lietuvos menininkų sei-mą.

Akademijos metu, kurioje da-lyvavo apie 400-500 žmonių, i-domų skerspūvių apie operos teatrą, Lietuvos valstybinę ope-rą ir jos atžalą — Chicago lietuvių operą padarė gražiabal-sis svečias iš Bostono, buv. Lietuvos valst. operos solistas, libretistas, dramaturgas ir poe-tas Stasys Santvaras. Tai bu-

vo viena iš įspūdingųjų paskai-tų, girdėtų Chicagoje.

Vakare visi Lietuvos valst. operos veteranai ir jų svečiai susirinko į banketą, kuriame ir vietų pritrūko. Visos iškil-mės vyko savajam Jaunimo centre — tame lietuvių židi-nyje, kur kas savaitę repetuo-ja Chicago lietuvių opera, kur paruošiama tiek daug laisvųjų lietuvių kultūrinių vertybių.

Lietuvos valst. operos 50 m. sukakties minėjimui ruošti bu-vo sudarytas specialus komite-tas, kuriam sumaniai vadova-vo Italijoje studijas gilines bu-vęs Lietuvos valst. operos so-listas, dainingo Biržų krašto sū-nus Antanas Sprindys.

Po šio minėjimo Jus, tėvy-nėje, ir mus, laisvėje, džiugina žinia: Lietuvos valstybinė ope-ra nėra tik praeitis; ji mums yra ir dabartis ir ateitis, nes jos egzistenciją kūrybingai te-sia Chicago lietuvių opera.

Lietuvos operos minėjime Chicagoje, sausio 31. Iš k. į d. St. Santvaras, Pr. Radzevičiūtė, V. Jonuškaitė, Ip. Nauragis, A. Dambrauskaitė, E. Kardešienė, konsulas dr. P. Daužvardis, Tėv. G. Kijauskas, prof. J. Žilėvičius. Nuotr. Z. Degučio

IŠ VISUR

— Iš Bostono į JAV LB VI-sios tarybos sesiją Philadelphiajioje buvo nuvykę Ona Ivaškienė, Eligijus Sužiedėlis ir Juo-zas Kapočius kaip tarybos na-riai. Dalyvavo ir svečias G. Ka-rosas.

— Žiniomis iš Ankaros, ape-liacinio teismo vyr. prokuroras Prano ir Algirdo Brazinskų by-loje jiems palankų šio teismo sprendimą apskundęs vyr. ape-liacinio teismo visuotinei tary-bai, kuri peržiūresianti žemes-niųjų teismų padarytus spren-dimus. (E)

— JAV LB VI-sios Tarybos sesijoje Philadelphiajioje tarybos prezidiumas posėdžius vedė pa-gal JAV LB susirinkimų tvars-ko taisykles, kurias 1967 me-tais buvo paruošęs tuometinis prezidiumo sekretorius Arvydas Barzdukas pagal Robert's Rules of Order dėsnius. Šioje sesijoje jis buvo parlamentaru. Ka-dangi taisyklės buvo visiem ta-rybos nariams iš anksto pasiū-sytos, tad visi atvažiavo su jomis gerai susipažinę. Posėdžiai bu-vo tvarkingi, visi tarybos nariai galėjo reikšti nuomones, visi nutarimai buvo daromi balsavi-mais. Ši sesija pasižymėjo tuo, kad priėmė daugelį svarbių ir gerai išdiskutuotų nutarimų.

— Ukrainiečių katalikų arki-vyskupui metropolitui JAV Am-brose Senyshyn esant įsivykus, arkivyskupijos kancleris prel. M. Federowich kreipėsi į Sv. Sosto delegatų Washington, prašydamas Vytauto Simokai-čio bausmę palengvinti. Į ukrai-niečių arkivyskupą kreipėsi Philadelphiajioje reziduojančios JAV LB centro valdybos nariai.

— Jungtinių Tautų Organi-zacijos 25 metų sukakties pro-ga Lietuvos diplomatijos šefas buvo pasiuntęs generalinės as-samblėjos pirmininkui raštą apie Lietuvos padėtį sovietų o-kupacijoje. S. Lozoraičio gau-tas į šį raštą atsakymas dabar yra papildytas pranešimu, kad jo raštas yra perduotas Žmo-gaus teisių komisijai.

— Prel. M. Krupavičius savo biblioteką testamentu pavedė Pasaulio Lietuvių Archyviui. Į minėtą įstaigą biblioteką pr-kaustė Albinas Benilius, veltui duodamas sunkvežimį ir veltui pats dirbdamas. Jis pareiškė, kad už savo korporacijos glo-bėjo perkraustomus daiktus ne-galys imti atlyginimo.

— Amerikos Lietuvių Tary-bos naujas adresas: 2606 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629. Telef. 778-6900 arba 778-6901.

Waterbury užgavėnių ba-lius įvyks vasario 20 dieną 7:30 val. Sv. Juozapo parapijos sa-lėje. Lituanistinės mokyklos tė-vų komitetas visus maloniai kviečia dalyvauti. Balius ren-giamas lietuviškos mokyklos iš-laikymui.

— Prof. dr. Vytautas Var-dys vasario 12 vyksta į Kana-dos Labradorą skaityti paskai-tos kanadiečių kariuomenei ir visuomenei. Iš ten grįš į New Yorką ir vyks į Miuncheną, Vo-kietijoje, kur yra Oklahomos u-niversiteto politinių mokslų skyrius. Prof. V. Vardys yra Oklahomos universiteto politi-nių mokslų departamento vado-vas.

— Prof. dr. Antanas Kučas persikėlė gyventi į Putnamą. Jo dabartinis adresas: Dr. A. Ku-čas, I.C.C., Putnam, Conn. 06262.

— "J Laisvę" žurnalo gruodžio mėn. numeris jau išspaus-dintas ir siuntinėjamas skaity-tojams. Šio numerio bendradar-biai: B. Brazdžionis, prof. Z. Ivinskis, Alg. Gečys, J. Gliau-da, dr. M. T. Milgaudas, dr. R. S. Daugvydas, B. Nainys, V. Vaitiekūnas, L. Valiukas, F. Zir-gulis ir kt. Numeris padidin-tas, talpinama daug aktualias problemas liečiančios medžia-gos.

PHILADELPHIJOS ŽINIOS

I pagalbą Simokaičiams

Philadelphia, kaip ir kitų kolonijų, lietuviai greitai ir kovingai reagavo į Vytauto Simokaičio ir jo žmonos nutiesimą. Šalia telegramų valdžios atstovams bei įtakingiems žmonėms buvo suruošta demonstracija, kuri įvyko sausio 24 dienos anksčiau popietę prie Independence Hall rūmų, kur yra patalpinas Laisvės Varpas.

Demonstracijos organizatoriai, LB Philadelphia apylinkė, iš anksto pranešė vietos laikraščių redakcijoms ir pagrindinėm televizijos bei radijo stotim apie rengiamą protestą ir aprūpino šias įstaigas medžiaga, liečiančia Lietuvos padėtį. Rezultatas buvo geras: susilaukta nemaža dėmesio iš spaudos, televizijos ir radijo.

Vakare, po demonstracijos, šeštos ir vienuoliktos valandos žinių metu, 3-sis TV kanalas parodė filmą ir davė pranešimą apie įvykį; 6-sis TV kanalas, plačiai, su filmu ir komentarais, parodė įvykių demonstraciją per 11-tos valandos žinias. WCAU radijas kartu su KYW radiju iki pirmadienio kartojė LB Philadelphia apylinkės pirmininkės Aušros Zerr pasisakymus bei paaiškinimus apie demonstraciją ir Simokaičių nepasisekimą pasiekti laisvę.

Visų trijų Philadelphia laikraščių korespondentai atvyko į demonstraciją. Rytojais dieną,

pirmadienį, Philadelphia Inquirer dviejose laidosose pirmajame puslapyje, idėjo didelę nuotrauką su paaiškinimu. Daily News taip pat su nuotrauka ir paaiškinimais paminėjo lietuvių protestą. The Evening Bulletin atspausdino straipsnį apie demonstraciją ir jos tikslus.

Pirmadienio vakarą Aušra Zerr buvo pakviesta į televizijos 29-tojo kanalo stitį dalyvauti Newsprobe programoje. Programos dalis, kurioje Aušra Zerr pristatė Simokaičių tragediją ir lietuvių demonstraciją

tikslus, buvo pavadinta Soviet Justice. Vėliau, po kitų žinių, A. Zerr atsakinėjo į klausimus, programos žiūrovų pateiktus telefonais.

Demonstracijoje dalyvavo virš 300 Philadelphia ir Pietinės New Jersey apylinkių lietuvių, prisidedant ir nedidelei grupei ukrainiečių, latvių, lenkų ir keletui žydų. Galima džiaugtis, kad lietuviškoji visuomenė gausiai atsilankė, nors ir nebuvo pakankamai laiko visus painformuoti.

Bendrai imant, Philadelphia demonstracija buvo tvarkinga, įspūdinga ir laikoma pavykusia. G.M.

Du prieš trisdešimt du

Sausio 24 lietuvių parapijos salėje Newarko įvyko Lietuvių Bendruomenės Newarko apylinkės metinis susirinkimas. Tai bene pirmas toks susirinkimas, kuriame dalyvavo apie 100 lietuvių. Tokio, palyginti, gausaus dalyvavimo priežastis turėtų būti ta, kad susirinkime buvo numatytas pagerbimas tų apylinkės lietuvių, kurie jau yra perkoję per 75 metus. Apylinkės valdybos sekretorius iškvietė apie 70 tokio amžiaus veteranų, bet susirinkime pasirodė kokie 15. Jie visi buvo pasveikinti ir sesučių Sudžinskaičių, tautiniais drabužiais pasirėdžiusių, prisegti po baltą gėlę.

Iš valdybos apyskaitos aiškėja, kad ji vykdė centro ir apygardos valdybų pavedimus; rėmė vienintelę New Jersey lietuvių šeštadieninę mokyklą; tarė ir vykdė tautinio solidarumo įnašų išrinkimą; Tautos Fondo naudai suorganizavo skaidrių vakarą ir surinko 410 dol.; parėmė Lietuvos Atsiminimų ir Laisvės Žiburio radijo valandėles; mušė telegramą prezidentui Nixonui dėl Kudirkos; rūpinasi sudaryti apylinkės lietuvių kartoteką. Valdyba pasiguo-dė, kad iš apie 3000 apylinkėje gyvenančių tautiečių Bendruomenėje reiškiasi tik kokia dešimta dalis. Esą "vyresniesiems pamažu iškeldijant amžinybėn, o jaunesniesiems nemokant savo tautinės kalbos ir tolstant nuo savos tautinės bendruomenės, apylinkės valdybai tenka labai sunkus uždavins — grąžinti tolstančiuosius į savo tautinę bendruomenę." Tokiam grįžimui esą daug gelbsti jaunų lietuvių profesionalų puikus pasirodymai ir tokie dramatiški įvykiai, kaip Brazinskių, Kudirkos, Simokaičių atvejais.

Iš valdybos apyskaitos išgirdome, kad per 1970 metus lietuvių parapijoj buvo registruoti 32 lietuvių mirimai, bet tik du gimimai ir tie du tautiškai mišrios šeimos. Santuoka įregistruota tik viena, kurios vienas santuokinis taip pat iš tautiškai mišrios šeimos. Tatai rodo, kad jaunesnieji lietuviai savo vaikų gimimą ir savo santuoką jau nesirūpina susieti su lietuvių parapija, o registruoja nelietuvių parapijose.

1971 metams į Newarko LB apylinkės v-bą išrinkti pirmininku Albinas Trečiokas, vicepirmininku kun. Petras Totoraitis, išdėdinku Simonas Kontrimas, sekretorium Vytautas Vaitiekūnas ir nariu Augustas Plekaitis.

Susirinkimui vadovavo Bronius Balčiūnas, sekretoriavo Rūta Graudųstė.

Po susirinkimo pagal lietuviško vaisingumo paprotį p. p. Smitienė, Plečkaitienė, Vencienė, Skurvydienė, Baltrušaitienė, Giraitienė, Graudienė, Ja-

Batuno vykdomas pirmininkas Kęstutis Miklas su Simo Kudirkos tragedijos liudininku latviu Robert Brieze. Nuotr. K. Razgaicius

SIMAS KUDIRKA IR BATUNAS

Skubiai veikiama

Apie Simo Kudirkos tragediją Batunas paryrė tuo pačiu metu, kaip ir visi mūsų veiksniai, lapkričio 24, ir ėmėsi, nieko neilaukdamas, patikrinti šios žinios tikslumą. Iš WPLX radijo stoties tą vakarą patyrė, kad žinią perdavė Westinghouse Broadcasting System iš Washingtono. Paskambinus į Washingtoną, sužinota, kad ši žinia gauta iš AP spaudos agentūros ir kad JAV valstybės departamentas jos nepaneigia.

Lapkričio 25 apie šį įvykį pasirodė žinutė New Yorko Daily News dienraštyje. Tą patį rytą Batunas skambina į valstybės departamentą. Iš ten gautas labai miglotas tos žinios patvirtinimas. Batuno vykdomas pirmininkas Kęstutis Miklas tuoj pat išsiunčia protesto telegramą prezidentui Nixonui. Tą vakarą išsiunčiamos telegramos Jungtinių Tautų gen. sekretoriui U. Thant, JT žmogaus teisių komisijai, JT komisinierui pabėgėlių reikalams princui Sadrudin Aga Khan ir JV ambasadoriui prie Jungtinių Tautų Charles Yost. Visų telegramų, siųstų Jungt. Tautom, nuorašai pasiunčiami prezidentui Nixonui. Tą patį vakarą Batunui pavyksta susiristi su latviu Ro-

kavonienė, Kontrimienė, Pocienė, Sudžinskienė, Trečiokienė susirinkimo dalyvius gražiai pavišino. Kor.

"Dvylika", dokumentinis filmas apie laisvojo pasaulio lietuvių asmenybes, o taip pat ir kiti filmai, pagaminti kun. A. Kezio, bus rodomi New Yorko kovo 28 d. Maspetho lietuvių parapijos salėje. Tuo pačiu metu vyks ir kun. Algimanto Kezio naujausių foto darbų paroda.

S. Kudirkos reikalams centrinis komitetas Bostone deda pastangas surinkti lėšų iš kiltaučių savo projektam finansuoti. Toks vėjus šią savaitę yra pradedamas New Yorko. Jam uoliai talkina Kudirkos reikalams motinų komitetas, vad. D. Ivai Kezienie.

MENO PARODOS KULTŪROS ŽIDINYJE

Vasario 13-21 — Atlanto pakraščio dailininkų — rengia Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygarda.

Kovo 13-14 — A. Baltunio drožinių paroda — rengia Skaučių Židiny.

Kovo 27-28 Jonyno kūrinių paroda — rengia skautam remti būrelis.

Balandžio 24-25 — "Gabijos" organizuojama grafikos paroda.

Rugsėjo 25-26 — Janušo kūrinių paroda — rengia Moterų Federaciją.

bert Brieze, savo akimis mačiusiu Simo Kudirkos tragediją ir iškelusiu ją viešumon. Iš jo sužinomos įvyko smulkmenos.

Įvykis plačiai keliamas viešumon

Lapkričio 27 Batuno direktoriato narys latvis I. Rupners kartu su New Yorko Lietuvių Akcijos Komiteto nariu A. Mažeika, Jr., aplanko didžiųjų N. Y. dienraščių redakcijas, televizijos bei radijo stotis, visus asmeniškai smulkiau painformuoja apie įvykį ir prašo, kad jis būtų iškeltas viešumon kuo plačiausiai. Taip pat visiem praneša, kad rytojais dieną įvyks baltiečių demonstracija Times Square, New Yorke, ir paprašo, kad į ją būtų pasiųsti foto reporteriai ir korespondentai.

Lapkričio 28 Batunas aktyviai dalyvauja New Yorko Lietuvių Akcijos Komiteto, vadovaujamo R. Kezio, surengtoje protesto demonstracijoje Times Square. Demonstracijos metu estų vardu pasako kalbą Batuno prezidentas dr. H. Ainso.

Lapkričio 30 New York Times paskelbia, kad dėl šio tragiško įvykio JT komisinierius pabėgėlių reikalams pasiuntė telegramą JV valstybės sekretoriui ir vėliau turi pasimatymą su JAV ambasadorium prie JT. Dabar jau yra žinoma, kad šis demaršas yra Batuno anksčiau pasiųstos telegramos išdava.

Guodžio 1 išsiunčiama papildomos medžiagos apie Kudirką princui Aga Khan.

Baltiečių pasitarimas

Guodžio 3 Batuno iniciatyva Estų namuose New Yorko šaukiamas baltiečių pasitarimas tolimesnei akcijai koordinuoti. Pasitarime dalyvauja Pasaulio Estų Tarybos pirm. A. Anderson, JAV Estų Tarybos pirm. H. Leesment, Estijos konsulas A. Linkhorst, Estų Tautinio Komiteto generalinis sekretorius E. Vallaste, Pasaulio ir JAV Latvių Sąjungos pirm. U. Grava, JAV Latvių Sąjungos valdybos narys dr. R. Paegle, Latvių Spaudos Sąjungos pirm. V. Irbe ir Batuno direktoriai — prezidentas dr. H. Ainso, vykd. pirmininkas K. Miklas, vicepirmininkas kun. N. Trepša ir finansų vadovas I. Rupners. Pareiškiamas pageidavimas sudaryti centrinių baltiečių koordinacinį komitetą, kuris, reikalui esant, galėtų nedelsdamas įjungti ir bendrą akciją. K. Miklas paprašomas perduoti šio susirinkimo pageidavimus Vlikui ir jo seimui Chicagoje. Batuno akcijai Jungtinėse Tautose pilnai pritariama ir pažadama ją remti finansiškai.

Vliko seime

Guodžio 5 ir 6 Kęstutis Miklas, kaip RLRS atstovas, dalyvauja Vliko seime Chicagoje ir ten gauna progą tarti žodį apie Batuno akciją Kudirkos reika-

lu, iškeldamas baltiečių veiklos koordinacijos reikalingumą. Pasiūlo seimui rezoliuciją, kad Vlikas imtųsi iniciatyvos sušaukti baltiečių veiksmų konferenciją tam reikalui išspresti. Seimas rezoliuciją priima.

Spaudoje ir pamaldose

Guodžio 5 New York Times laidoje išspausdinamas estės ba-

tunietės Juta Virkmaa laiškas Simo Kudirkos reikalui.

Guodžio 6 Batunas dalyvauja New Yorko Lietuvių Akcijos Komiteto suorganizuotose pamaldose už Kudirką Sv. Patriko katedroje ir žygyje į Jungt. Tautas.

Memorandumai ir telegramos

Guodžio 7 Batunas išsiunčia visom atstovybėm prie JT memorandumus su visa medžiaga apie Simo Kudirkos tragediją Amerikos vandenyse: Memorandume užakcentuojama, kad, jei Simas Kudirka yra dar gyvas, jis gali būti išgelbėtas JG pastangomis, primenant, kad visos tautos pasirašė deklaracijas dėl žmogaus laisvės, jo teisių bei humaniško elgesio su juo, ir prašant dėl to pakelti balsą Jungt. Tautose. Tą pačią dieną pasiunčiama padėkos telegrama kongresmanui Wayne L. Hays už jo pradėtą akciją kongreso komiteto iširti Simo Kudirkos reikalą iki pagrindų. Iš JT įstaigos pabėgėlių reikalams gaunama informacija, kad princas Sadrudin Aga Khan guodžio 1 grįžo į Šveicariją ir kad jam pasiusta medžiaga persiusta Zenevon.

Guodžio 14 siunčiama antra telegrama JAV prezidentui Nixonui, išreiškiant jam padėką už susirūpinimą įvykiu ir prašant, kad jis darytų žygius išgauti iš Sovietų Simą Kudirką.

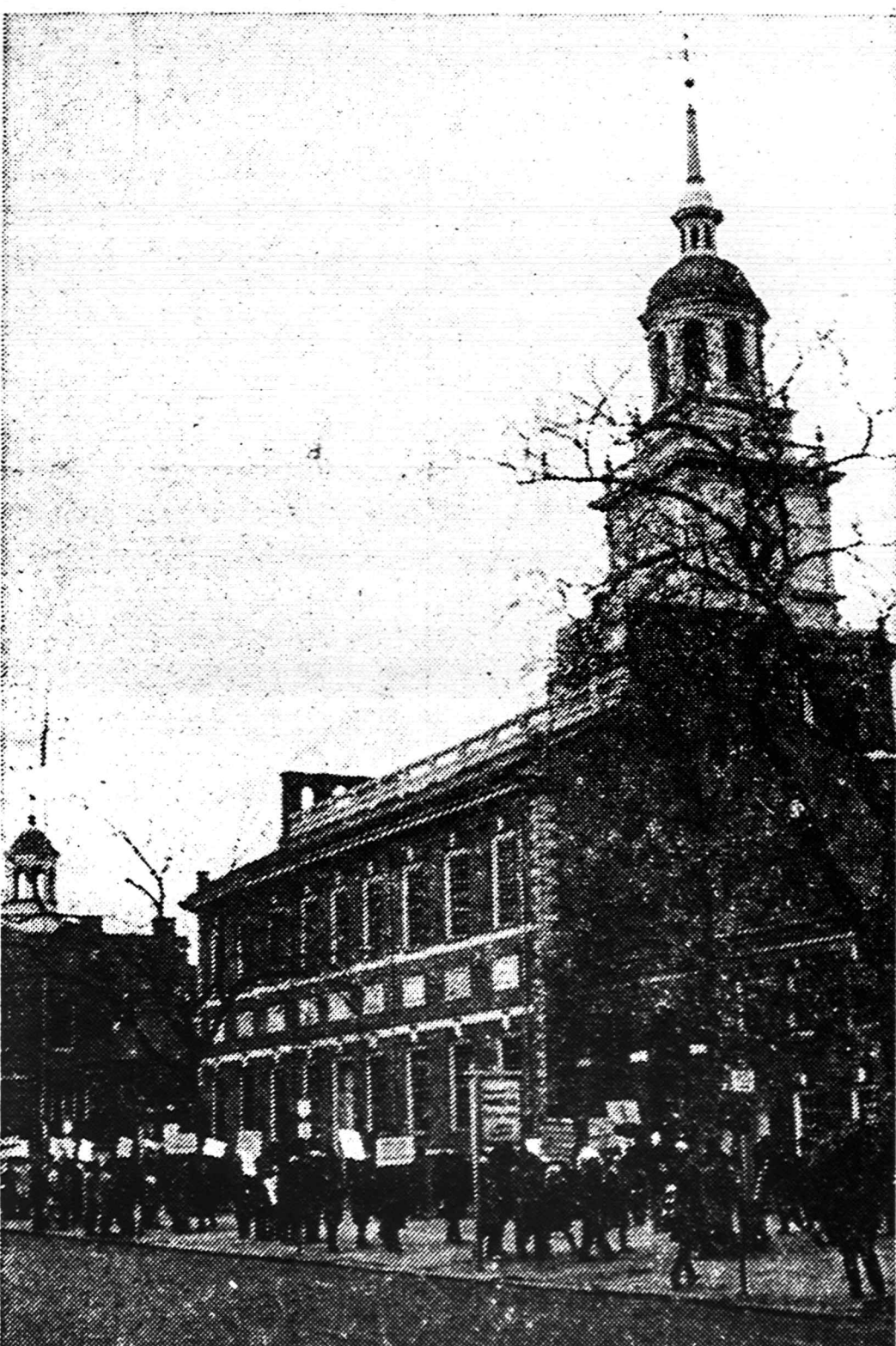
(Bus daugiau)

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

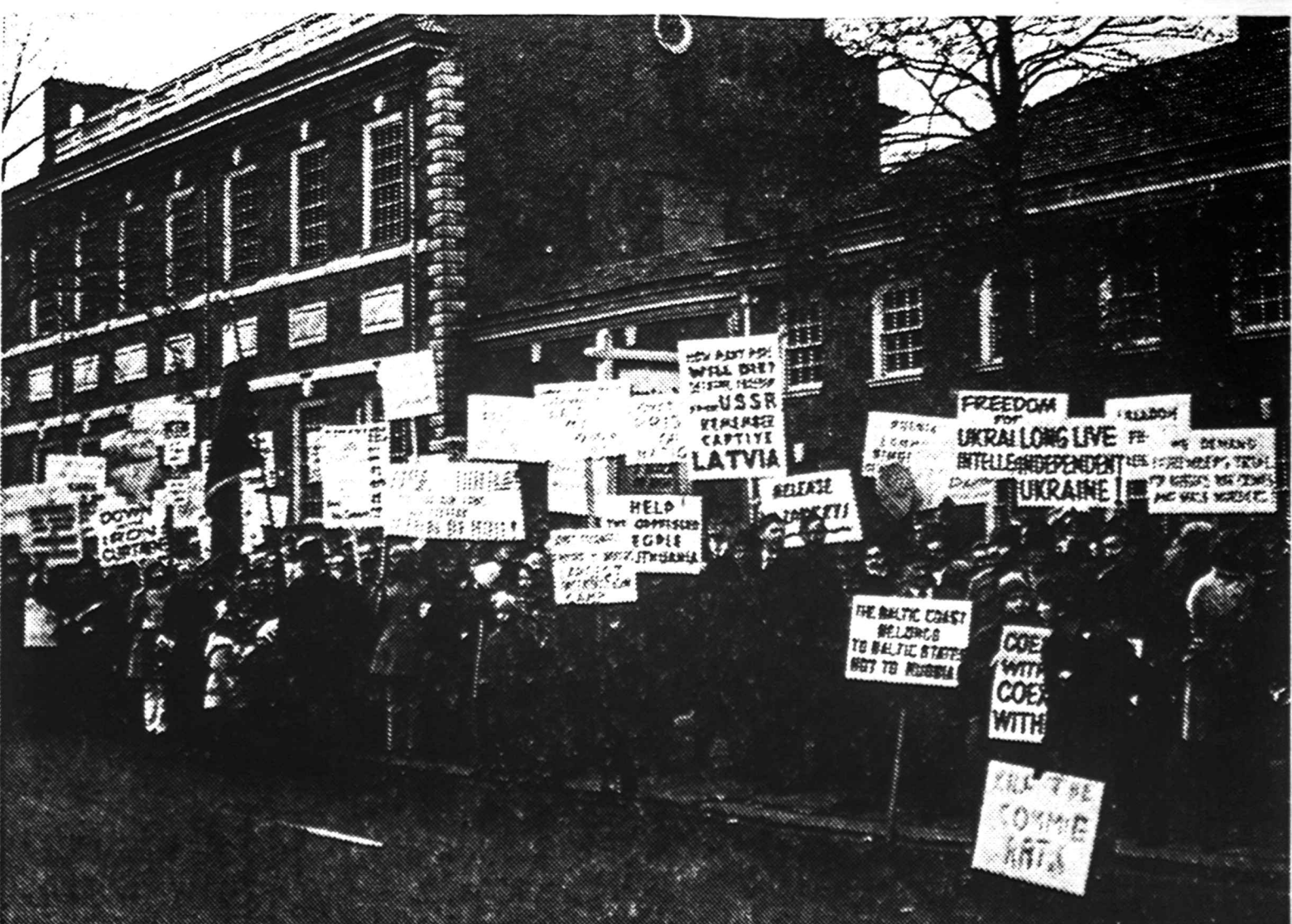
Long Play - Stereo - Hi-Fi - Lithuanian Records	
Aidutės dainuoja, A. Stephens mergaičių choras	4.50
Montrealio Aušros Vartų choras, 11 dainų	5.00
Vivat Academia, Neo-Lituanų 24 dainų-šokių (2 pl.)	8.50
Kalėdų giesmės, Br. Budriūno ansamblio 11 kalėd. giesmių	5.00
Aldona Stempuzis, su Stuttgarto simfonija	6.00
Ainių dainos, Stuttgarto simf. muzika D. Lapinsko	6.00
Lietuvių pasakos, Baranauko, Stempuzis, Lapinskas	6.00
Daina, Br. Budriūno oktetas (45 EP) mažo formato	2.00
Tykus buvo vakarėlis, 14 lengvos muzikos kūrinių	5.00
Vytauto Bacevičiaus piano kūriniai	5.00
Dainos ir arijos, sol. E. Kardelienės	6.00
Vaclovo Daunoros operų arijos ir liet. dainos	5.00
Zirginėliai, B. Pūkelevičiūtės vaikams pasakos	5.00
Antrieji zirginėliai, vaikams pasakos	5.00
Pilėnai, opera iš 3 plokštelių, V. Klova	8.00
G. Vasilauskienės, 11 lengvos muzikos dainos-šokiai	6.00
D. Dolskio, 10 įdainuotų šokių-dainų rinkinys	5.00
Antras literatūros vakaras, rašytojų įskaitymai	5.00
Palangos Juzė, vaidina profesionaliai aktoriai	5.00
Lietuva Brangi, 11 liet. dainų, chorų — solistų įdainuota	5.00
Linksmų Kalėdų, 12 religinių giesmių	2.00
Siluvos koplyčios pašventinimo ir kongreso momentai	3.50
Aurelia Paukštelienės pramoninė ir šokių muzika	5.00
Dainuojų Jums, Aurelia Šokių muzika Nr. 2	5.00
Sigutė, pasakos-dainos vaikams, Aurelia Paukštelienė, Nr. 3	5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans., 16 d. Stereo	4.50
Dainų ir arijų reitalis, sol. J. Vaznelio	5.00
Dainos, A. Stempuzienės 24 liet. dainos	5.00
Dainuojame su Rūta, Rūtos ansamb. 17 l. dainų	4.50
Dainuojame su Rūta, R. Rūtos ansamb. 14 l. d. Stereo	4.50
Dvi Mamytės ir dvi Dukrės, Kvartetas iš 14 dainų	4.50
Baltijos vėjelis, 2 mamytės ir 2 duk. 15 liet. dainų	4.50
Lietuvių Tautiniai šokiai, Stuttgarto simfonija	4.50
Lietuvos kanklės, 14 l. kūrinių, vad. O. Mikulskienė, St. 4.50	2.00
Gaudžia trimitai, Br. Jonušo įgrotas 12 liet. patriotinių maršų	6.00
Lietuvos atsiminimų 25 m. jubiliejus dainose	4.50
Mes padainuosim, Čiurlionio ansamblio 16 liaud. dainų	6.50
O ramunėlė, pasakyk, Birutė Tamošiūnaitė, 12 muzikos šokių	6.00
Svajonių sukuryje, B. Tamošiūnaitė, 12 muzikos šokių	6.00
Pavergtos Tėvynės muzika Nr. 1, 12 liet. dainų-šokių	2.00
Operų arijos ir lietuviškos dainos Nr. 2, V. Noreika	6.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras	5.00
Ar pameni, V. Stankus, 10 šokių muzika solo	Stereo \$6.00
Rožės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 šokių muzika solo	5.00
Sutemų garsai, V. Stankus, 10 muzikos šokių	Stereo \$6.00
Garbė Tau, Viešpatie, Dainavos relig. giesmės	Stereo \$6.00
Tėvynė auklaim, Dainavos ansamblio, 14 liet. dainų, St. \$6	5.00
Toks mūsų likimas, V. Benčiūtės moderni muzika	Stereo
Worcesterio Mėgėjų ratelio, 14 lietuviškų dainų	3.50
Varpas, Toronto choro 8 liet. dainos ir 6 liet. operos (Stereo)	6.00
7 Kristaus žodžiai, šv. Kazimiero parapijos choras	4.00
40 liet. dainų muzika, Tautinio orkestro leid.	Stereo \$4.50
Baltic Countries National Anthems (33 1/3 RPM)	1.00
Zibuoklės, L. Stuko moterų seksteto 14 l. dainos	Stereo 4.50
Mano gimtinė, 14 lengvos muzikos kūrinių	5.00
Operų arijos, J. Liustikaitės 12 kūrinių	6.00
New Yorko Liet. Vyrų choro 16 liet. dainų	Stereo \$2.00
Tėvynės meilė nemari, A. Dambrauskaitės 13 liet. dainų	2.00
Grogame Jums, Neo Lituanų 6 šokių dainų rinkinys	7.00
Lietuvių tautiniai šokiai, J. Stuko leid. 14 šokių	2.00
Kur banguoja Nemunėlis, A. Brazio 9 dainos ir giesmės	2.00
A. Šabanauko, po 12 dainų-šokių X ir XI albumai po \$5.00	10.00
A. Šabanauko, lengvos muzikos 12 šokių-dainų Nr. 3	5.00
A. Šabanauko, 12 šokių muzika Nr. 26	5.00
Pupų dėdės ir dėdienės, 12 šokių-dainų rinkinys	5.00
Pupų dėdės ir kitų muzika, dainos 27	5.00
Lietuvos senos ir naujos dainos, 11 solo ir chorų	Stereo 4.50
A. Dvariono šokių muzikos rinkinys Nr. 25	5.00
Dainuojam su Lione, Juodytės 16 lietuviškų dainų	5.00
Mano Lietuvos prisiminimai, sol. L. Juodytės	5.00
Muzikos rinkinys 28 (Karo mokykla ir kt.)	5.00
Lauksiu tavęs, 14 lengvos muzikos dainų	5.00
Sodauto, 8 Vilniaus choro dainos	5.00
Dainos, A. Dičiūtės-Trečiokienės	8.00
Motule mano, T. Serapienės dainos	5.00
Lietuviški šokiai, akord. K. Daubaras, 18 šokių Stereo	4.50
Mes žengiam su daina, New Yorko vyrų oktetų 17 d. Stereo	4.50
18 Rūtų šaleles, A. Stephens choro giesmės ir dainos	5.00
Premiere performance, A. Stephens choro dainos	5.00
Vakaruškininkės dainuoja, S. Barkus, giesmės, dainos	5.00
Dainos ir arijos, K. Petrausko	7.00
Čiurlionis, albumas iš 2 pl. 28 dainos	10.00
Tra-la-lia, 18 skautiškų dainų	(Stereo) 6.00
Gimtinės dangus, 12 lengvos muzikos dainų	5.00
Julius Rajauskaitės piano reitalis: Music of Fr. Liszt, stereo	5.00
Operų Arijos, Sol. St. Barys	Stereo \$7.00
Aukuras, vaikų įdainuota 14 liet. dainų	Stereo 5.00
Lietuviškos giesmės, 12 liet. giesmių	Stereo 5.00
Lietuvos 50-ties m. minėjimo giesmės	Stereo 5.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA

910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221
(Persiuntimo išlaidom prašom pridėti 50¢; į Kanadą \$1.00)

Demonstruojama Philadelphijoje prie Independence Hall sausio 24. Demonstracijos surengtos ryšium su V. Simokaičio nutiesimu Vilniuje. Rengė Liet. Bendruomenė, dalyvavo grupė latvių, ukrainiečių, mažos grupės žydų, lenkų, vengrų. Nuotr. K. Čikoto

Liet. Bendruomenės surengtos demonstracijos prieš "tautų kalėjimą". Demonstracijos surengtos ryšium su V. Simokaičio nutiesimu. Nuotr. K. Čikoto

Mielai Tetukei

A + A

Marijai Skeiterytei

mirus, Rožei ir Algiui Dauksams giliausią užuojautą reiškia.

STEPONIŲ SEIMA

Mielam tėvui ir uošviui

A + A

Petru Andriuišui

mirus, Juozą ir Elena Andriušius bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiam ir kartu liūdim.

Jadvyga ir Ignas GASILIŪNAI

Brangiam tėveliui

A + A

Petru Andriuišui

mirus, jo žmoną Antaniną ir sūnų Juozą su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir liūdim.

Danutė ir Kazys KRIVICKAI

Mielam tėvui

A + A

Petru Andriuišui

mirus, Juozą ir Elena Andriušius ir kitas gimines nuoširdžiai užjaučiame.

Jonas ir Angelė JONYNAI

Brangiai Mamytei mirus Lietuvoje,

VACLOVA NENORTA

ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame.

Genė ir Antanas ŠETIKAI

Nauji DARBININKO skaitytojai

D. Kasper, Brockton, Mass.; F. Dubickas, B'klyn, N. Y.; T. White, Mt. Vernon, N.Y.; B. Mikaila, Putnam, Conn.; Capt. L. A. Gražulis, Salt Lake City, Utah; S. Rogers, Woodside, N. Y.; B. Nkrash, Miami, Fla.; B. F. Žilaitis, Flushing, N. Y.; A. Saulaitis, Oakville, Conn.; V. Andriukonis, Arlington, Mass.; O. Bogiel, Baltimore, Md.; J. Lazauskas, S. Ozone Park, N. Y.; J. Davaiga, S. Boston, Mass.; J. Kezys, Hot Springs, Ark.; P. Malzinskas, Los Angeles, Calif.; V. A. Matulionis, Manhasset, N. Y.; P. Masken, New Paltz, N. Y.; M. Palavinski ir V. Rainys, Vokietija.

Kitiem užsakė: R. Masiulionis — D. Mažeikiai, abu iš Buffalo, N. Y.; R. Dauksaitė, Woodhaven, N. Y. — Z. Mikšienė, Birmingham, Mich.; J. Matukas, Hinsdale, Ill. — I. Sienas, Hinsdale, Ill.; Ch. S. Bukas, New Hyde Pk., N. Y. — L.H. Parszcas, Huntington, N. Y.; S. Taujenis, B'klyn, N. Y. — Onai Senkieni, Jamaica, N.Y.; B. Karmazinienė, Groton, Conn. — M. Zukienė, New London, Conn.; K. Krušinskas, Stratford, Conn. — sūnui Antanui, Phila, Pa.; Yeremskiai, Port Ewen, N. Y. — V. Mieželius, Covina, Calif.; A. Barauskienė, Pt. Pleasant, N.J. — J. Stongvila, Brick Town, N.J.; S. Zumbakienė, Chicago, Ill. — Onai Viržintienė, Chicago, Ill.; D. Draugelienė, Hartford, Connecticut — Nijolei Rogowski, Utica, N. Y.; N. N., Brooklyn, N. Y. — L. Matuzienė, B'klyn, N. Y.; C. J. Hinkle, Bethel Park, Pa. — Th. Kurkai, Bethel Park, Pa.; T. Tallat-Kelpša,

Paterson, N. J. — A. Klupšai, Toronto, Canada; W. Umbrazas, Brooklyn, New York — C. H. Minialgai, Sr., Bayville, New Jersey; A. Andriūnionis — J. Jurėnui, abu iš So. Boston, Mass.; A. Gwasdauskas, Waterbury, Conn. — sūnui Pranui, Darien, Ill.; A. Butkus, Woodhaven, N. Y. — J. Maldučiai, Jr., Flushing, N.Y.; J. Buivis, Baltimore, Md. — sūnui Gintarui, Korejoj; V. Padvarietis, Richmond Hill, N.Y. — J. Janušiai, B'klyn, N. Y.; B. Novickienė, Ozone Park, N. Y. — sūnui Sigitui, San Francisco, Calif.; J. Kezenius, Berkeley Hgts, N. J. — A. Kezeniu, Detroit, Mich.

Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams. Naujiem skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metams 5 dol. Jaunavedžiams ir karam vėnierių metus laikraštis siunčiamas dovanai. Prenumeratos reikalais kreiptis į administraciją: 910 Willoughby Av., Brooklyn, N.Y. 11221.

Naujos plokštelės — ilgalaike dovana kiekvienai progai: A. Dvarionas — 12 šokių rinkinys, nr. 25, 5 dol.; A. Sabanauskas — 12 šokių rinkinys, nr. 26, 5 dol.; S. Grauzinis, Pupų Dėdė ir kt. atlieka įvairias dainas, nr. 27, 5 dol.; Lietuvos karo mokyklos choras, Karo muziejaus ork.; J. Petrauskas, V. Dineika ir kt. atlieka 12 įvairių dainų, nr. 28, 5 dol.; Čiurlionio 30 m. jubiliejinis albumas, 28 dainos, 10 dol. Išeido J. Karvelis, Chicago, Ill. Sios plokštelės gaunamos ir Darbininko spaudos kioske.

Pasaulio Liet. Gedytojų Sąjungos išleistas 3 spalvų ženklelis Lietuvos okupacijai priminti. Ženkleliai lipinami ant laišku. 100 ženklelių už 1 dol. Platintojams nuolaida. Kreiptis: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

20 dol.: Snieguolė Jurskytė, Philadelphia, Pa.

14 dol.: kun. J. Pragulbickas, Elizabeth, N. J.

Po 4 dol.: A. Dragūnevičius, Hartford, Conn.; E. Libus, Chicago, Ill.; S. Vaškys, So. Ozone Park, N. Y.; K. Montvila, Brooklyn, N. Y.

3 dol.: J. Petronis, Philadelphia, Pa.

Po 2 dol.: A. C. Binkis, S.K. Lukas, J. Lukošius, A. Uselis, Brooklyn, N. Y.; K. Bačanskas, Z. Petrauskas, Dorchester, Mass.; A. Liškūnas, J. Tričys, Chicago, Ill.; S. Raksnyš, P. Surma, Phila. Pa.; K. Gendrim, Brighton, Mass.; O. Ulevičius, So. Boston, Mass.; M. Giparas, St. Petersburg, Fla.; R. Paul, Miami, Fla.; kun. G. Matejūnas, C. P. Baltimore, Md.; R. K. Gruodis, Mt. Airy, Md.; B. R. Petraitis, Pittsburgh, Pa.; A. Dainius, Detroit, Mich.; K. Ciurinskas, Dyer, Ind.; A. Vaškas, Nashua, N. H.; M. Giraitis, Putnam, Conn.; J. Sleder, Forest Hills, N. Y.; J. Valaitis, Irvington, N. Y.; M. Sabis, Richmond Hill, N. Y.; S. Damulis, Indio, Calif.; V. Motiekaitis, La Habra, Calif.; A. Grebliūnienė,

A. Kuprevičius, Hartford, Conn.; S. Morkūnas, Verdun, Que.

Po 1 dol.: J. Audėnas, B. Draugelis, A. Rinkevičius, B'klyn, N. Y.; B. Kriščiūnas, J. Vitkus, Hartford, Conn.; P. Domkus, Z. Stanaitis, Los Angeles, Calif.; M. Jatkonis, Queens Village, N. Y.; Ch. Karbočius, Amsterdam; B. Kovas, Norwood, Mass.; J. Matachinskis, Worcester, Mass.; R. Bielkevičius, J. Saulys, Branford, Conn.; I. Malėnas, Richmond Hts., o., A. Laniauskas, Cicero, Ill.; S. Daržinskis, Downers Grove, Ill.; P. Butkys, Monterey, Calif.; A. Jaras, Kenosha, Wisc.; J. Grigaliūnas, Elizabeth, N. J.; F. Misiūnas, Maywood, N. J.; L. Balaišis, Montreal, Que.; J. Rudaitis, Hamilton, Ont.

Visiems, prie kalendoriaus išlaidų padengimo prisidėjusiems, nuoširdžiai dėkojame. Laukiame spaudai paramos ir iš neatsiliepusių.

Dėkinga DARBININKO Administracija

Kas norėtų skelbtis Darbininke, prašomas skambinti: GL 2-2923

Parengimai New Yorke

Vasario 13-21 — Meno paroda Kultūros židinio patalpose 361 Highland Blvd. Rengia LB New Yorko apygarda.

Vasario 20, šeštadienį — Užgavėnių kaukių balius Maspetho parapijos salėje. Rengia Studentų Atstovų sąjunga.

Vasario 21, sekmadienį — Kun. Kenneth Wicks pagerbimas 1 val. p.p. Apreiškimo parapijos salėje. Rengia Kat. Moterų S-gos 29 kp.

Vasario 27, šeštadienį — Stipendijų pocietė. Rengia Liet. Katalikų Moterų Kultūros draugija.

Kovo 13-14 — A. Baltuonio drožinių paroda Kultūros židinio patalpose, 361 Highland Blvd. Rengia skaudžių židyns.

Kovo 27-28 — Dail. V. K. Jonyno dailės paroda Kultūros židinio patalpose, Rengia skautams remti komitetas.

Balandžio 24, šeštadienį — Vasario balius 8v. Aloyzo par. salėje, Great Neck, N.Y. Rengia skautams remti komitetas.

Balandžio 25, sekmadienį — Vėlykų stalas. Rengia LM Federacijos New Yorko klubas.

Gegužės 2 d., sekmadienį — Pa-baltiečių Moterų metinis parengimas.

Numatomus parengimus pranešti LB New Yorko apygardos valdybos nariui kultūros reikalams — Vytautui Radzivanui, 84-16 110th St., Richmond Hill, N.Y. 11418; telefono: 441-9720.

AIDAI — stambus mėnesinis kultūros žurnalas. Metam tik 10 dol. Administracija: 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

H. W. FEMALE

Exp. Operators on Singer machines on dresses. Must do complete garment steady Albert Hazin Dress Co. 3118 3rd Ave. Bronx — 665-0909

Operators, Exp. on dresses. Section or complete on Singer machines — steady. Good working conditions. Morado Dress Maker 842 6 Av NYC

Exp operators on dresses complete or section steady work nice working conditions Mercedes Dress 576 Rogers Ave. Bklyn. Call 282-0548

LB Woodhaveno apylinkė pagamino ženklelį klijuoti ant automobilio lango (de-cal):

aukso spalvos rėmuose, baltas vytiš raudoname fone. Dydis: 2 1/2 x 2 inč. Galima užsisakyti paštu prisiunčiant \$1.00 už ženklelį — DARBININKO administracija, 910 Willoughby Ave. Brooklyn, N.Y. 11221.

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5 1/4 %
- 1 year Term Deposit — 5 1/4 %
- Special Notice a/c — 5 1/2 %
- 2 year Term Deposit — 6 %

All Accounts Compounded Daily

DISPLAY**AEGEAN ISLES**

781 East 31st Street
Off Ave. H & Flatbush Ave.
Tel. 434-7496
Wedding & Banquet catering from 30 to 300 — Seafood, Steaks, Chops, Special Dishes. Open daily exc. Mon.

R & M PAQUIN**BOARDING HOME**

Kingston, N.Y. — Vacancies for senior citizens all conveniences good food quiet home. Reasonable Catholic Church nearby
Call 914-338-9128

Long established Private Nursery School, select clientele, State license School 1st floor, apt. 2nd floor. Principals, Mrs. Tissot 203-637-1398

Money making Luncheonette, excellent reputation, established clientele, adjacent new botany village. Owner retiring. (201) 473-9431

Ecuador Moving security and guarantee local moving, long distance carrying packages & loads to Ecuador, Columbia, Central and South America. Immediate service, free estimates, welfare OK. 406 45 St. Bklyn. tel. 435-7532; nites 492-6209

NOBLE'S HOUSE — "An unusual Greek Restaurant rated 3*** by The New York Times, dinners & entertainment. We also cater to parties, meeting & groups. Closed Mon. For res.: (516) 487-2767 ask for George. 505 Middle Neck Rd. Gr. Neck, L.I. "Belly Dancing on Fridays"

\$\$ — FUND RAISING — \$\$

Fantastic Profits!

Calling all groups:
Cub Scouts, Boys' Clubs,
Schools, Churches, and
Organizations

EARN 500 to 5,000 dollars & up
Unbelievably Beautiful
EASTER GOODIES
Guaranteed sales.
No investment
on your part.
For information
Call: (914) 668-8886

**CHARLES
FUND RAISING**

207 Franklin Ave., Mt. Vernon, N.Y.

H. W. MALE

Wanted
FIRST RATE SPECIALTY COOK
to work in International Restaurant
featuring Continental cuisine. Must
have 5 years experience specializing
in foreign menus. Salary \$150.00 per
wk basic. Must work overtime as
required. Call A. Viavianos, Torrington,
Conn. 203-482-7958

Service station managers & attendants for New Rochelle area — will train. Apply at Power Test Sta. 212 St. & Boston Rd. Call 914-937-4888

FRIGIDAIREMAN
REFRIGERATOR SERVICE
EV 3-5569
24 Hr. Service

Director of Operations & Maintenance to take charge of entire school physical plant of 12 buildings, associated property, and a staff of about 72. Degree in Mechanical engineering preferred—other engineering degrees considered. New Jersey Professional license required. Applicant must have at least ten years' experience in operation and maintenance of public and/or private buildings and plants, including a thorough background in supervision, direction, scheduling of personnel; extensive knowledge of heating, ventilation, airconditioning, plumbing, electrical work, carpentry, structural design, etc. 1 W Forest Ave. Teaneck, N.J.

Exp Cabinet Maker & Machine Man to cut and put together inwood cabinet — 81 Sheridan Blvd. — (516) 239-7773

**TO PLACE
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE**
Tel.: GL2-2923

SERVICE

MARIO'S Auto Inspection Repair Station headlights adjustment wheel alignment, motor tune-up & brake service. Shell Bay Ave Mayville, NJ Cape May Court House opp. State Inspection Dep. Sta. 8 AM - 5 PM Closed Sun-Mon. Owned & operated by Mario De Santis. If you want to go "See MARIO". Call 609 465-5607

Sea Shore on City Island shore diners, seafood, steaks, chops, Italian dishes, choice wines and liquors — open daily for lunch and dinner. 591 City Island Ave. City Island, Bronx, N.Y., on your right after the bridge. TT 5-9849 or TT 5-2643

WE BUY junk cars. Free towing in local area. Cars must be complete and with all 4 tires. Please call 345-4448 8 AM to 5:30 PM Monday to Saturday. Ask for EDDY or CHARLIE.

Neighborhood INCOME TAX Service Federal - State - City Tax \$5 and up. Joseph B. Crosby Inc. 190-09 Linden Blvd. St. Albans

WE DO HAULING AND REMOVAL OF DEBRIS of all kinds along with basement whitewashing — all work guaranteed Mr. RAYMOND LEWIS 1232 Fulton Ave Bronx Call 588-5645

MALE - FEMALE.

Exp Lab Technician steady work excellent working conditions good salary and benefits — Mid Hudson Medical Group Fishkill N.Y. Call 914-896-6203 bet. 9 AM to 3 PM.

Help me — profitable and growing business personality, character, ambition necessary possible to start at \$40 per week part time fantastic opportunity for rapid advancement Mr. John Oppy. 68 W. 39 St. Bayonne N.J. 07002 — 201-437-4882

CLERKS

FOR CLIFTON AREA
NICE WORK
IF YOU CAN GET IT
AND YOU CAN
WITH US.

Especially if you are careful with figures, can file, type, and do all those little bits of every thing that keep office running.
You'll enjoy working in pleasant surroundings with a good salary and excellent benefits.

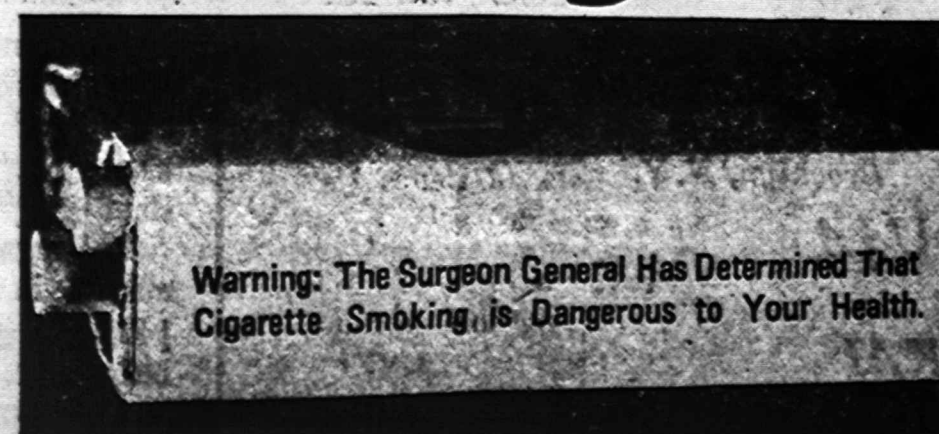
For more information
give us a call:
(201) 271-9928
or
(201) 473-9928

N. J. Bell

TELEPHONE COMPANY
An Equal Opportunity Employer. 21548

**DEXTER PARK
PHARMACY**
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Virginia 9-4496
**A. R. SHIPLEY
COMPANY**
Aluminum Combination
Windows and Doors
Jalousie Windows
Aluminum Awnings
600 RIDGEWOOD AVE.
Brooklyn, N. Y. 11208
Allen R. Shipley

**Introducing
our new
improved
warning:**

By Act of Congress, the above warning must be placed on all cigarettes manufactured for sale in the United States on or after November 1, 1970.

U.S. DEPARTMENT OF HEALTH,
EDUCATION, AND WELFARE
Public Health Service

This space contributed as a public service.

DARBININKAS

NEW YORKO
NAUJENOS

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas vyksta šį sekmadienį vasario 14, Franklin K. Lane mokyklos salėje Woodhavene. Minėjimo proadžia 3 v. popiet. Minėjime kalbės pasakys prof. R. Vaičiūsis, kuris dėsto inžineriją Columbijos universitete, bus atliktas J. Rūtenio montažas — Ažuolai prie Nemuno, dainuos operetės choras, vadovaujamas M. Cibo, N. Y. Tautinių šokių grupė, vadovaujama J. Matulaitienės, pašoks keturis tautinius šokius. Taip pat bus ir svečias kalbėtojas — amerikietis. Minėjimą rengia Altas, kuriam šiemet pirmininkauja tautininkai. Visus organizacinius darbus atlieka Aleksandras Vakselis.

Tėv. Paulius Baltakis, OFM, Lietuvos nepriklausomybės minėjime sukalbės invokaciją.

10 organizacijų su vėliavom dalyvauja Lietuvos nepriklausomybės minėjime vasario 14 Franklin K. Lane mokyklos salėje. Šios vėliavos bus įneštos į salę iškilmingo minėjimo pradžioje. Organizacijos, kurios dar norėtų dalyvauti su vėliavom šiame minėjime, prašomos tuoj užsiregistruoti pas A. Vakselį, tel. VI 6-3246.

Newarke, N. J., Lietuvos nepriklausomybės minėjimas bus vasario 13, šeštadienio vakare, lietuvių parapijos salėje, 207 Adams Street. Pagrindinę kalbą pasakys dr. Elena Armanienė iš Baltimorės. Minėjimas prasideda 5 v. pamaldom už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Po pamaldų 6:30 v. minėjimas parapijos salėje. Rengia ir visus kviečia New Jersey Lietuvių Taryba.

Dr. E. Armanienė kalbės Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime Newarke.

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Kultūros Židiny 827-9865

Dailės paroda, kuri rengiama ryšium su Lietuvos nepriklausomybės šventės proga, atidaryta šį sekmadienį, vasario 13, 3 val. popiet Kultūros Židinio patalpose, 361 Highland Blvd., Brooklyne. Paroda šią savaitę baigiama įrengti. Ji bus išstatyta Kultūros Židinio pirmame, antrame aukšte ir rūsiu salėje. Paroda vyks visą savaitę. Uždaryma vasario 21 d. vakarą. Parodą rengia LB New Yorko apygardos valdyba.

Romas Kezys, Laisvės žiburio radijo vedėjas ir Vliko valdybos narys, kalbės vasario 14 Hartforde ir vasario 21 Rochesteryje nepriklausomybės šventės minėjimuose.

Long Island Liet. Piliiečių klubo metinis susirinkimas bus kovo 14 d. 2 v. popiet. A. Antanaičio bute, 454 Meadow Road, Kings Park, N. Y., 11754. Bus valdybos rinkimai, po susirinkimo — kavutė.

Ažuolai prie Nemuno — žodžio, muzikos ir vaizdų montažas bus atliktas Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime vasario 14 Franklin K. Lane mokyklos salėje. Montažo autorius — Jonas Rūtenis. Dalį teksto įskaitė Henrikas Kačinskas. Garsą įrašė Algis Reivdis. Skaidrės bus rodomos ekrane, palydėtos muzikos ir žodžio.

Apiešikimo parapijos bažnyčioje Lietuvos nepriklausomybės šventės proga pamaldos bus vasario 14, sekmadienį, 11 val. Specialų pamokslą pasakys kun. Pr. Geiščiūnas, giedos parapijos choras, vadovaujamas Algirdo Kačanausko. Jaunimas kviečiamas dalyvauti su vėliavomis.

Jaunimo pamaldos, suorganizuotos Maironio šeštadieninės mokyklos, Kultūros Židinio patalpose pirmą kartą įvyko sausio 7. Dalyvavo virš 150 asmenų.

Katalikų Moterų 29 kuopos susirinkimas įvyks vasario 14, sekmadienį, 12 v. Visos narės kviečiamos ne tik atsilankyti, bet pasikviesti ir drauges, kad įsirašytų į sąjungą. Susirinkimas įvyks Apiešikimo parapijos salėje.

Darbininko spaudos kioskas su naujom lietuviškom knygom ir plokštelėm pakviestas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimą, kuris New Yorke įvyks Franklin K. Lane mokyklos salėje. Bus gera proga įsigyti dovanom ar sau lietuviškų knygų ar plokštelių ir užsimokėti Darbininko prenumeratą.

Politinių įvykių apžvalga

(atkelta iš 4 psl.)

žų yra laisvė pasirinkti, laisvė apsispręsti ir, pagaliau, laisvė klysti.

Sakyčiau, kad vyresnioji karta turėtų sutikti ir su jaunesniosios kartos laisve klysti, nes vis tiek, nori ar nenori vyresnieji, ne šiandien, tai ryt ar poryt, jaunesnieji neišvengiamai jų vietą užims. 1970 šia prasme buvo gana reikšmingi.

— Ar metų eiga buvo totalitarinės, ar demokratinės ekspansijos naudai, ar nenaudai, palyginti su 1969?

— Atsakant šiuos klausimus, geriausia gal bus prisiminti Atlanto Pakto Draugijos (The Atlantic Treaty Association) metinio susirinkimo 1970.IX. 25. Hagoje priimtą nutarimą.

Pagal tą nutarimą 1970 tarptautinė totalitarinė sovietų ekspansija. Atvirkščiai, Vakaruose, pirmiausia Vakarų Europoje, turimi bendra apatija, tarpusavyje užliūliavimas, tarpusavyje lios ir atsakomybės atrofija.

Tokiomis sąlygomis negalėjo susiklostyti Lietuvos bylai patogios ir palankios tarptautinės padėties prielaidos.

Antra vertus, ir 1970 galiojo didžiojo stratego Vokiečių feldmaršalo Moltkės taisyklė, kad savo siekimuose turime pasikliauti ne tik savo pačių jėgomis, savo sąjungininkų ir draugų pagalba, bet taip pat ir savo priešu tarka. Ar Kudirkos pagrobimas nuo Vigilant laivo nebuvo Lietuvos priešų tarka Lietuvos laisvės reikalui?

Jonas S. Galenski, Old Bridge, N. J., vasario 15 baigs Washingtono universitetą, Washington, D.C. Po trejų ir pusės metų jis studijas baigs pusmetį anksčiau, gaudamas laipsnį. Jis buvo įtrauktas į dekanato garbės sąrašą. Laisvalaikiais dirbo senatorių ir kongresmanų įstajose Kapitoliuj. Vasario 1 pradėjo dirbti National Accounting Firm of Arthur Anderson Co. Jonas yra sūnus Jono ir Teresės Galenskių, kurie ilgą laiką gyveno Brooklyne. Jono darbovietė išsikėlė į N. J., šeima irgi išsikėlė į Old Bridge. Galenskienė yra Darbininko administratoriaus tėv. Petro Baniūno pusseserė.

Jonas S. Galenski

Darbininko redakcijos popietėje sausio 31 Kultūros Židiny žmonės klausosi praeitų metų apžvalgos.

Nuotr. V. Maželio

DARBININKO POPIETĖJE ATŽYMĖTI SEPTYNI

Kultūros Židinyje sausio 31 buvo Darbininko šventė — jo atžymėtų žmonių pristatymas ir metų apžvalga. Kaip rašėme, — šventė praėjo sėkmingai. Žmonės parodė tinkamą susidomėjimą.

Praeitais metais, įteikiant medalius ir atžymėjimus, buvo kviešti pagal surašytą protokolą. Dabar buvo padaryta kitaip. Ant stalo buvo sudėta atžymėjimo lapai ir medaliai. Buvo pakviestas praeitų metų toks laurus ir jis iš septynių pasi-rinko vieną.

Dėmesys sportui
Praeitais metais buvo atžymėtas Kultūros Židinio pradininkas ir statytojas Tėv. Juvenalis Liauba, OFM. Šiuo metu jis gyvena St. Catharines, Ont., Kanadoje. Už jį buvo pakviestas Tėv. Kornelijus Bučmys.

Iš septynių aplankų, kurie buvo išdėstyti ant ilgo stalo, jo žvilgsnis sustojo ties viduriu. Paėmė vieną, ir tai buvo sportininkas Saulius Remėza.

Pirmasis "traukimas" tikrai buvo intriguojantis. Publika plokščiai triukšmingai, kol S. Remėza atėjo iš gilumos ir pasiėmė medali, atžymėjimą.

Sveicariškų laikrodėlių labai papigintomis kainomis galima gauti pas laikrodininką Stasį Citvarą. Laikrodžių gerumas visu 100 procentų garantuotas. Ypač rekomenduojama tiem, kurie nori siųsti į Lietuvą, nes tie laikrodžiai bus gerai patikrinti. Taip pat St. Citvaras priima laikrodžius pataisyti. Skambinti telefonu 846-3648.

Lietuvių dailininkų grafikos kūrinių — originalai tinka būto papuošimui ir dovanoms. Pasirinkimas iš virš 100 skirtingų paveikslų. Skambinkite VI 9-2686.

Saulius Remėza sporto klubo reikiams nuo 1958 metų kaip aktyvus futbolo komandos narys. Į futbolą jis yra įdėjęs daug trūsio, pats aktyviai žaidė, išlaikė komandos kovingą dvasią, rūpinosi sportuojančių prieaugliu. Yra jis ir L.A. K. sekretorius, savo darbu atstovaudamas visai valdybai. Buvo jam siūloma pirmininko vieta, bet jis pasilikė tik sekretoriumi. Tai rodo, kad jis yra pamėgęs tylų ramų darbą ir šalinasi bet kokio triukšmo.

Pirmoji moteris

Toliau programos vedėjas pakvietė Antaną Novickį, kuris atstovavo savo žmonai Birutei Novickienei. Atėjęs prie "loterijos" stalo, jis pasirinko iš vidurio. Ir kai atidengė aplanką, ten buvo įrašyta **Daiva Kezienė**.

Jos atžymėjimo akte pasakyta, kad pasižymėjo greitu energingu ir sėkmingu viešosios opinijos organizavimu, pasižymėjo ryšium su išduotu jauninku Simu Kudirka. Daiva Kezienė buvo viena iš pagrindinių spontaniškų demonstracijų organizatorių. Jos iniciatyva spinduliavo visur. Kai reikėjo, organizavo motinų komitetą, kad tik demonstracijos būtų sėkmingesnės. Drauge su savo vyru, Romu Keziu, ji sudaro gražų ir veiklų vienetą, kuris įneša daug gyvumo į visą lietuvišką gyvenimą.

Daug laiko skiria ir Laisvės žiburio radijo valandėlių programai. O ji juk augina gana gausią šeimą — penkis sūnus!

Dėmesys muzikai

Pakviesta Emilija Čekienė atidengė atžymėjimą, kuriame buvo įrašytas **Vytautas Strolia**.

Atžymėtas jis už muzikinę veiklą, o toji veikla gana plati. Jis vadovauja N. Y. vyrų chorui, skiria daug laiko ir dė-

mesio šiam savo darbui, pvz., jei reikia, jis net vienam choro nariui rengia repeticijas, ji net nuveža namo. Dažnai jis pateikia aktualios muzikinės medžiagos Laisvės žiburio radijo programai, parenka plokšteles, atžymi muzikinio gyvenimo įvykius.

Jis turi ir muziko istoriko pomėgį — renka ir komplektuoja daug ką, kas suriša su muzika. Pav., jis turi bene didžiausią diskoteką — lietuviškų plokštelių rinkinį.

Visuomeniniam reikalui V. Strolia visada yra jautrus ir palašmus ir darbe ištvermingas.

Dėmesys Amerikos lietuvių

Pasirodo, kad šioje popietėje dėl susidėjusių aplinkybių negalėjo dalyvauti Jadvygą Matulaitienė, atžymėta praeitais metais. Ją pavaduoti buvo pakviestas bet kuris iš jos tautinių šokių grupės. Toks atsirado. Tai buvo Jurgis Oniūnas. Jis tik parinko atžymėjimo aplanką, gi visą įteikimą atliko Tėv. K. Bučmys. Šiame aplankė buvo įdėtas Helen Kulber vardas.

Ir kas nežino Helen Kulber? Ji lankosi visur, kur reikia garsinti ar priminti Lietuvą. Ji gimusi ir augusi Brooklyne. Pažindama šio krašto papročius, daugiausia reikiama tarp amerikiečių, surasdama įvairiausių progų Lietuvos klausimui priminti.

(Bus daugiau)

Norwood, Mass.

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas bus vasario 14, sekmadienį. Mišios bus 10 val. lietuvių Sv. Jurgio parapijos bažnyčioje. Bus taip pat pri-taikytas pamokslas apie kenčiančią Lietuvą. Visi Norwoodo ap-kės lietuviai kviečiami dalyvauti pamaldose ir prašomi išsėdinti iš bažnyčios prie durų įteikti savo auką, skiriamą Lietuvos laisvinimo reikalui. Taip pat galima auką įteikti ir klebonijoje.

Miestelio įvairių pareigūnų rinkimai įvyko sausio 18. Išrinkto lietuvių Juozą Adukonį į miestelio finansų komisiją. Juozas Adukonis yra geras Sv. Jurgio lietuvių parapijos narys, šventos Vardo draugijos narys. Jis yra vedęs lietuvių Kotryną Vilkiškutę ir augina dvi dukteris. Linkime jam kuo geriausio pasisekimo naujose pareigose.

Išrinkto William Butter motina taip pat yra lietuvi.

Parapijos šokiai bus balandžio 16, penktadienį, Elks sve-tainėje, Winslow Ave. Klebonas kun. A. Abračinskas, vikaras kun. A. Klimas ir rengimo komitetas iš anksto visus maloniai kviečia dalyvauti šiame vakare. Tuo paremsite parapijos reikalus.

BOSTONO ŽINIOS

Operos minėjime Chicagoje iš Bostono dalyvavo: Tatjana Babuškinaitė — Vasiliauskienė, Stasys Santvaras ir Izidorius Vasyliūnas.

Alto Bostono skyrius praneša lietuvių visuomenei, kad šiemet Vasario 16-ta Bostone bus minima Vasario 14, sekmadienį. Minėjimas vyks šia tvarka: 10 val. ryto, Sv. Petro liet. parapijos bažnyčioje iškilmingos pamaldos su šventei pritaikytu pamokslu. 2-trą val. popiet So. Bostono Liet. Pil. dr. jos trečio aukšto auditorijoje iškilmingas susirinkimas. Iškilmingam minėjime ir pamaldose organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. Vėliavų paradiui vadovaus Stepono Dariaus Vėteranų Postas.

Lietuvių visuomenė kviečiama kuo gausiausiai dalyvauti minėjime ir dosniai aukoti Lietuvos laisvinimo reikalui.

Alto Bostono skyriaus pirmin. yra Edmundas Cibas, o sekretorium A. Keturakis.

Stepono ir Valentinos Minkų vadovaujama radijo valandėlė, kuri yra seniausia N. Anglijoje, rengiasi švesti savo 37 metų sukaktį kovo 14. Tą dieną bus talentų popietė ir iškiliosios lietuviškos rinkimai, balius Liet. Piliiečių klubo salėje. Visi talentai, kurie nori pasirodyti toje popietėje, kviečiami užsiregistruoti iki vasario 18 pas Valentą Minkienę, Baltic Florist, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127, tel. 268-0489.

Pajamų mokesčių — income tax — mažiau mokesi gerai suskaičiavę. Skaiciavimo, kalkuliacijos, rašomasis mašinas, taip pat radijo ir televizijos aparatus geriausia pirkti iš lietuviškos įstaigos: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731.

Parduodama reporterio kamera PLAUDEL MAKINA 1:2.9, kuri yra labai mažai vartota. Objektivas turi daug pagalbinių dalių. Informacijai tel. (516) MA 7-7216.

Milijonai laukia pavidėtojų. Lietuvi, drausk savo gyvybę Lietuvių R. Katalikų Susivienijime, kame yra įvesti moderniški apdraudos planai suaugusiems ir jaunamėčiam.

Nariai gauna palengvintomis sąlygomis namų pirkimui pas-kolas.

Dabar yra geriausia proga apsidrausti.

Savi pas savuosius.
Telefonas MI 7-6637.
Direktorius Bronius Bobelis.

Juostos, takeliai, pagalvėlės. Milda Kvedarienė, 5 Drum St., Iselin, N. J. 08830. Tel. (201) 283-1981.

LELE
ZALČIU KARALIENĖ
1971-KOVO-14
new jersey skautu ir skautiū
KAZIUKO MUGĖ
lietuvių laisvės salėje
269 second st. elizabeth nj

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

53 metų sukakties minėjimas įvyks vasario 14, sekmadienį, 3 v. popiet Franklin K. Lane aukštesniosios mokyklos salėje, Dexter Court ir Jamaica Ave., Woodhavene. Programoje:

- Prof. R. Vaičiūčio kalba

Minėjimo programoje:

- "Ažuolai prie Nemuno" — žodžio, vaizdo ir muzikos montažas.
- Operetės choras, vadovaujamas Myk. Cibo
- New Yorko tautinių šokių grupė, vadovaujama Jadvygą Matulaitienės

Pamaldos tą pačią dieną bus 11 val. Maspetho lietuvių parapijos bažnyčioje.

Įeinant aukojama 3 dol.
moksleiviams — 1 dol.

Amerikos Lietuvių Taryba

DAILĖS PARODA

vasario 13-21
KULTūros ŽIDINYJE
361 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y.

DALYVAUJA

34
DAILININKAI

Paroda atidaryma vasario 13 d. 3 v. popiet. Lankymo valandos — kiekvieną dieną nuo 6 v. iki 9 v.v., šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 1 v. iki 9 v.v.

Parodą rengia
Lietuvių Bendruomenės
New Yorko apygarda